

OVER DE GRENS

Een lang verhaal over de gevolgen van geweld en deviant gedrag met een positief einde tegen een internationale achtergrond.

Sinds de zomer van 2010 weet de veertienjarige Leon, dat hij homo is. Momenteel is hij verliefd op Pjotr uit zijn handbalteam en zover om de volgende stap te doen. Pjotr woont in hetzelfde dorp in het Münsterland, de vijftienjarige ziet Willem en Igor als zijn reserve ouders. De twee mannen zijn enkele jaren geleden hier naar toe verhuisd. Igor is lang geleden voor de oorlog in zijn geboorteland gevlucht en in Nederland Willem tegengekomen. Willem heeft voor Igor familie en vrienden achter zich gelaten, waaronder jeugdvriendin Karin, met wie hij een bijzondere band had. Karin woont in Nederland en is getrouwd met Jeroen. Het laatste jaar hebben ze hun zoon Mark van zeventien zien veranderen. De gymnasiast en hobby pianist trekt zich vaker terug in zichzelf en is minder vrolijk dan vroeger. Desondanks staat hij er goed voor en lijkt zijn diploma binnen handbereik. Wanneer Karin volledig onverwacht Willem terugziet in een zalencentrum, komt alles in beweging.

© 2018 Marko Jablan

Tweede, herziene versie

ISBN 9789402107814

Omslagfoto: Vakantiehuis Lisina in Mrkopalj, Kroatië

Meer verhalen en andere teksten op markojablan.eu

Het huis Lisina is onder andere via Micazu te huur.

INHOUD

1 – Vrijdag 27 mei 2011 – Mark.....	5
2 – Vrijdag 27 mei 2011 – Willem.....	7
3 – Donderdag 26 mei 2011 – Leon.....	9
4 – Vrijdag 27 mei 2011 – Karin.....	12
5 – Vrijdag 27 mei 2011 – Mark.....	17
6 – Vrijdag 27 mei 2011 – Karin.....	21
7 – Vrijdag 27 mei 2011 – Mark.....	24
8 – Vrijdag 27 mei 2011 – Willem.....	27
9 – Zaterdag 28 mei 2011 – Mark.....	30
10 – Zaterdag 28 mei 2011 – Pjotr.....	31
11 – Zaterdag 28 mei 2011 – Thomas.....	34
12 – Dinsdag 31 mei 2011 – Mark.....	35
13 – Vrijdag 3 juni 2011 – Willem.....	37
14 – Vrijdag 3 juni 2011 – Leon.....	50
15 – Vrijdag 3 juni 2011 – Jeroen.....	54
16 – Vrijdag 3 juni 2011 – Thomas.....	58
17 – Zaterdag 4 juni 2011 – Igor.....	60
18 – Zaterdag 4 juni 2011 – Pjotr.....	67
19 – Zaterdag 4 juni 2011 – Igor.....	69
20 – Zaterdag 4 juni 2011 – Willem.....	72
21 – Zaterdag 4 juni 2011 – Mark.....	76
22 – Zaterdag 4 juni 2011 – Igor.....	79
23 – Zaterdag 4 juni 2011 – Willem.....	83
24 – Zaterdag 4 juni 2011 – Mark.....	87
25 – Zaterdag 4 juni 2011 – Willem.....	89
26 – Zaterdag 4 juni 2011 – Kass.....	92
27 – Zaterdag 4 juni 2011 – Willem.....	94
28 – Zaterdag 4 juni 2011 – Mark.....	102
29 – Zaterdag 4 juni 2011 – Jeroen.....	105
30 – Zaterdag 4 juni 2011 – Willem & Igor.....	109
31 – Zondag 5 juni 2011 – Karin.....	114
32 – Zondag 5 juni 2011 – Thomas.....	122
33 – Maandag 6 juni 2011 – Pjotr.....	123
34 – Dinsdag 7 juni 2011 – Mark.....	129
35 – Dinsdag 7 juni 2011 – Thomas.....	137
36 – Dinsdag 7 juni 2011 – Jeroen.....	141
37 – Dinsdag 7 juni 2011 – Igor.....	145
38 – Vrijdag 10 juni 2011 – Wouter.....	151
39 – Zaterdag 11 juni 2011 – Willem.....	155
40 – Zaterdag 11 juni 2011 – Mariam.....	162
41 – Zondag 12 juni 2011 – Willem.....	165
42 – Dinsdag 14 juni 2011 – Mark.....	166

43 – Dinsdag 14 juni 2011 – Thomas.....	174
44 – Dinsdag 14 juni 2011 – Mark.....	177
45 – Vrijdag 17 juni 2011 – Pjotr.....	180
46 – Zaterdag 18 juni 2011 – Thomas.....	186
47 – Zaterdag 18 juni 2011 – Patrick.....	188
48 – Dinsdag 28 juni 2011 – Silke.....	194
49 – Woensdag 29 juni 2011 – Leon.....	203
50 – Zaterdag 2 juli 2011 – Igor.....	207
51 – Zaterdag 2 juli 2011 – Wouter.....	214
52 – Zaterdag 2 juli 2011 – Karin.....	221
53 – Zaterdag 2 juli 2011 – Mark.....	228
54 – Zondag 3 juli 2011 – Robin.....	234
55 – Maandag 11 juli 2011 – Igor.....	238
56 – Woensdag 13 juli 2011 – Thomas.....	247
57 – Woensdag 13 juli 2011 – Roman.....	249
58 – Zaterdag 16 juli 2011 – Willem.....	251
59 – Vrijdag 22 juli 2011 – Mark.....	261
60 – Vrijdag 22 juli 2011 – Tessa.....	264
61 – Vrijdag 22 juli 2011 – Willem.....	269
62 – Zondag 24 juli 2011 – Thomas.....	275
63 – Maandag 25 juli 2011 – Igor.....	283
64 – Donderdag 28 juli 2011 – Jeroen.....	290
65 – Donderdag 28 juli 2011 – Leon.....	295
66 – Zaterdag 30 juli 2011 – Mark.....	301
67 – Zondag 31 juli 2011 – Mark.....	305
68 – Woensdag 3 augustus 2011 – Igor.....	316
69 – Vrijdag 5 augustus 2011 – Thomas.....	321
70 – Dinsdag 9 augustus 2011 – Robin.....	328
71 – Zaterdag 13 augustus 2011 – Tessa.....	334
72 – Zondag 14 augustus 2011 – Pjotr.....	339
73 – Woensdag 17 augustus 2011 – Karin.....	347
74 – Donderdag 18 augustus 2011 – Thomas.....	353
75 – Donderdag 18 augustus 2011 – Pjotr.....	361
76 – Vrijdag 19 augustus 2011 – Willem.....	364
77 – Vrijdag 19 augustus 2011 – Igor.....	373
78 – Zondag 21 augustus 2011 – Mark.....	380
79 – Woensdag 24 augustus 2011 – Leon.....	388
80 – Maandag 22 augustus 2011 – Robin.....	398
81 – Vrijdag 26 augustus 2011 – Silke.....	399
82 – Maandag 29 augustus 2011 – Tessa.....	401
83 – Maandag 29 augustus 2011 – Willem.....	402
84 – Dinsdag 30 augustus 2011 – Thomas.....	403
85 – Dinsdag 30 augustus 2011 – Mark.....	404
86 – Woensdag 31 augustus 2011 – Tessa.....	405
87 – Donderdag 1 september 2011 – Robin.....	407
88 – Donderdag 1 september 2011 – Mark.....	409

89 – Vrijdag 2 september 2011 – Igor.....	411
90 – Vrijdag 2 september 2011.....	412
91 – Zaterdag 3 september 2011 – Igor.....	415
92 – Zaterdag 3 september 2011 – Mark.....	416
93 – Zondag 4 september 2011 – Bart.....	418
94 – Zondag 4 september 2011 – Wouter.....	419
95 – Maandag 5 september 2011 – Willem.....	420
96 – Maandag 5 september 2011 – Robin.....	421
97 – Dinsdag 6 september 2011 – Mark.....	424
98 – Dinsdag 6 september 2011 – Thomas.....	427
99 – Woensdag 7 September 2011 – Igor.....	428
100 – Dinsdag 4 Oktober 2011 – Mark.....	429

1 – VRIJDAG 27 MEI 2011 – MARK

Een jongen stapt in een auto voor een rit, die ze de laatste weken vaker maken. Eerst nog twee anderen ophalen, dan dertig kilometer slingerend over rotondes of vijftig kilometer via de snelweg rijden. Dankzij ‘Vlotte Charlotte’ vliegen de kilometers voorbij. Behalve met de schoolexamens, is iedereen, met een uitzondering, ook bezig met dat ene, andere examen om zo snel mogelijk legaal te mogen autorijden.

De vrouw achter het stuur neuriet een lied. Het meisje naast haar herkent de melodie en begint de tekst te zingen. Mark geniet van haar stem. Tessa zingt zuiver en consequent een octaaf hoger dan het origineel. Sinds Tessa is begonnen met toneelspelen, heeft ze haar zangtechniek enorm verbeterd. Tegenwoordig kan Mark niet meer horen of ze iets meent of een grap uithaalt. Ergens is het jammer, dat ze geen zangeres of actrice wil worden. Ze zou heel goed daarin worden.

Charlotte, de moeder van Bart en buurvrouw van Mark, is vandaag de chauffeuse van dienst. Vanwege haar rijstijl wordt ze meestal vlotte Charlotte genoemd, ook waar ze bij is. Toen ze de eerste keer deze bijnaam hoorde, kreeg ze de slappe lach. Tegenwoordig is het bijna een merknaam geworden.

Na het liedje zoekt ze via de spiegel oogcontact met de jongens en het meisje op de achterbank. Haar lipstick is vandaag erg rood uitgevallen, valt Mark op.

„Mark, rij jij straks mee terug?“

„Weet het nog niet. Als het snel gaat, dan ga ik alvast naar huis.“

Het meisje aan de andere kant van de achterbank reageert.

„Neem dan ook meer tijd.“

„De examens zijn gewoon te makkelijk, Denise.“

De jongen in het midden geeft ongevraagd zijn mening.

„Voor jou, ja. Ik heb de tijd echt nodig, tot de laatste minuut.“

„Je haalt het, echt.“

Mark glimlacht. Bart is veel te zenuwachtig en het valt nog mee, dat Bart niet begint te zweten nu. Zijn examenangst speelt hem parten. Tessa geeft haar commentaar vanaf de eerste rij.

„Mark, maak hem nu niet zenuwachtiger. We weten het.“

„Sorry.“

Hij legt zijn arm achter Bart langs, knijpt los en kort in zijn schouder, waarop Bart hem met een mix van angst en waardering aankijkt. Mark glimlacht in een poging zijn buurman gerust te stellen, zelf is hij volledig ontspannen. Bart is een bundel zenuwen, die dreigt in te storten. Als er iemand blij is, dat het na vandaag erop zit, dan is het op de eerste plaats Bart. Charlotte heeft haar zoon door.

„Bart, je ontspanningsoefeningen.“

Denise pakt de hint op en begint met Bart aan de eerste oefening. Gecontroleerd ademhalen voor meer zuurstof naar de hersenen. Mark valt in en doet mee met de andere twee. Na een paar minuten draait Tessa zich half om.

„Dit is een foto waard.“

„Volgende keer doe jij mee.“

Tessa lacht haar vrolijke, aanstekelijke lach. Denise geeft haar antwoord, terwijl ze ondertussen de rechterhand van Bart masseert. Mark doet hetzelfde met de linkerhand. De jongen heeft zijn ogen gesloten en het lijkt te helpen, een ontspannen glimlach siert zijn gezicht.

Zodra ze bij de school zijn aangekomen, verdwijnt die glimlach. Thomas maakt het vijftal compleet. Hij is niet meegereden, omdat hij te ver weg van de anderen woont. Als een van de gangmakers weet hij met een paar grappen nog een lach op te roepen bij de anderen. Alleen Bart kan niet meelachen, zijn gespannen gezicht spreekt boekdelen. Tessa masseert zijn schouders, wat in elk geval een volgende glimlach bij Bart oproept. Voor Mark zijn de vier anderen meer dan broers of zussen, die hij zelf niet heeft.

In de examenzaal is het onrustig vandaag. Het lijkt erop, dat iedereen na drie weken examens er genoeg van heeft. Mark heeft genoeg aan de helft van de beschikbare tijd en verdwijnt zo stil mogelijk. Eerst naar het toilet en een half uur later komt hij weer tevoorschijn, loopt verder door het gebouw. Dat gaat langzaam vandaag, hij trekt een beetje met zijn linkerbeen.

Op weg naar buiten, drukt een conciërge de sleutel van het muziekatelier in zijn handen. Mark waardeert het, dat de man aan hem denkt en weet wat hij graag doet. Splend op de piano kan hij zich compleet ontspannen en de tijd gaat zo veel sneller voorbij. Een jongen uit een klas, die pas over twee jaar klaar met school zal zijn, komt binnen en groet hem. De zestienjarige speelt trompet en blijft vandaag zitten om naar hem te luisteren. Langzaam druppelen de anderen uit de grote groep van bekenden binnen en komen om hem heen staan. Tussendoor luistert Mark naar hun geklets over dit examen en wat ze de komende weken allemaal gaan doen. Thomas blijft achter hem staan en laat hem doorspelen. Normaal zouden ze samen spelen, jammer genoeg heeft Thomas direct na een examen last van schrijfkrimp. Wanneer de beschikbare tijd voor het examen is afgelopen, komt Bart als laatste binnen. Mark ruikt geen zweet, Bart was sterker dan de opgaven. Met Denise op de gitaar en zijn buurjongen op de saxofoon spelen ze nog wat. Sommige liedjes worden mooier, wanneer een saxofoon de zang vervangt. Of een trompet, Wouter doet nu ook mee.

Charlotte zorgt voor een vervroegd einde van hun privé optreden door te bellen met de vraag waar ze blijven. Ze wacht voor de school. Met een weemoedig gevoel levert Mark de sleutels weer in en loopt het gebouw uit. Het voelt als een afscheid. Onderweg zijn de anderen ook stiller dan normaal. Charlotte breekt de ijzige stilte door te vragen, hoe de begrafenis was. Het duurt even, voordat ze begrijpen wat de moeder van Bart bedoelt, daarna slaat de stemming om naar bijna uitgelaten, waarin de opluchting over het einde van de examenperiode duidelijk doorklinkt.

Wanneer ze bij het huis van Mark zijn aangekomen, stappen de anderen ook uit. Later vandaag komt iedereen hier naar toe om de examens af te sluiten. Tessa, Denise en Bart blijven om te helpen met de voorbereiding. Ook al komt de hele groep vrienden vaak genoeg hier bij elkaar, deze keer hebben zijn ouders gevraagd om de woonkamer goed

op te ruimen. Alle breekbare spullen verdwijnen naar boven, de verzameling porseleinen olifantjes van zijn moeder als eerste en de foto's van zijn vader als laatste.

Daarna volgt een ronde door de supermarkt voor alles, wat ze nodig hebben. Een beveiligder blijft ze volgen, totdat Denise hem uitnodigt om vanavond thuis langs te komen en tegen contante betaling te strippen voor rond de twintig meiden. Met een rood hoofd verdwijnt deze professionele stalker en Bart plaagt Tessa.

„Niets voor jou?“

„Te klein, te weinig spieren, te veel buik. Jullie zien er veel beter uit.“

Zoals altijd heeft Tessa een antwoord paraat. Bij de kassa hebben ze twee winkelwagens vol om af te rekenen en het is nog even zoeken naar extra dozen om alle spullen mee te slepen. Terug in huis verdwijnt alles in de keuken, behalve het drinken, waarvoor een koelkast in de schuur staat. Daarna blijven ze in de tuin, het weer is goed genoeg om buiten te zitten. Tessa brengt een gesprek over niets op gang en Mark geniet ervan. Dat genieten wordt iets minder, wanneer Tessa terugkomt op de beveiligder in de supermarkt en de anderen uitdaagt vanavond een optreden te geven. Naakt achter de piano? Liever niet, de tijd van strippoker is alweer jaren voorbij.

Wanneer de andere drie opstaan en naar huis gaan om te eten, komt de melancholische stemming weer terug bij Mark. Na de zomervakantie zullen ze dit soort middagen nauwelijks meer meemaken. Mark verstelt de terrasstoel en dommelt weg. Zijn vader komt later terug van zijn werk en vindt zijn zoon in diepe slaap in de tuin.

2 – VRIJDAG 27 MEI 2011 – WILLEM

Een man loopt een zalencentrum binnen, hoewel de bijeenkomst van managers in de gezondheidszorg pas over een uur begint. Hij is veel te vroeg en dat stoort hem niet, is eerder naar zijn gewoonte. Het onderwerp van vandaag is niet zo interessant, in de regel gaat hij naar dagen als deze om zijn netwerk te onderhouden.

Bij de ingang blijft hij even staan bij het bord met de bijeenkomsten van vandaag. Zo te zien wordt het druk hier. Horeca, belastingadviseurs, basisonderwijs, zelfstandige gymnasia, fysiotherapeuten en zijn eigen sector zorgen ervoor dat dit zalencentrum de dag met winst kan afsluiten.

Het heeft voordelen om te vroeg aan te komen. Er zijn nog voldoende parkeerplaatsen en meestal kan hij het personeel van zo'n zalenverhuurder nog verleiden een ontbijtje voor hem te maken. Het grootste voordeel is zijn kans om alle andere bezoekers goed in zich op te nemen. Op grond van de kleding probeert hij te raden wie voor welke bijeenkomst komt en de gekleurde naamplaatjes vertellen het antwoord op zijn persoonlijke quizvraag. Zijn aanzienlijke lengte helpt hem overzicht te houden tussen de groeiende mensenmassa in de foyer.

Al vrij snel na zijn aankomst druppelen zijn medewerkers binnen. De gesprekken gaan over irrelevante onderwerpen, zoals de vraag waar de kinderen vandaag zijn ondergebracht. Hun starende en nieuwsgierige blikken vallen hem op, wanneer hij een aantal bezoekers begroet, die vandaag voor de andere bijeenkomsten hier zijn. Inderdaad

kent hij veel, heel veel mensen, wat een gevolg is van het jarenlange werken op projectbasis. Zo is hij ook aan zijn huidige baan gekomen. Tijdens het project klikte het met de tijdelijke collega's en hij is blijven hangen. Een goede werksfeer vindt hij nu eenmaal belangrijker dan de maandelijkse bijschrijving op zijn bankrekening. Zou deze luxe ooit voor iedereen weggelegd zijn?

Zijn overschot aan mensenkennis compenseert het tekort aan goede diploma's, wat voor hem een groeiend probleem vormt in een maatschappij, waar vaker en vaker papieren voorrang hebben op capaciteiten. In plaats van een vrouw en kinderen heeft hij een man en slechts weinig mensen weten, hoe belangrijk die man voor hem is. Zijn natuurlijke nieuwsgierigheid helpt hem bij te blijven, zonder dat hij er veel moeite voor hoeft te doen. Ervaringen uit zijn jeugd zorgen ervoor, dat hij anders in het leven staat dan zijn collega's, die zich soms jaloers tonen op zijn ogenschijnlijk makkelijke omgang met andere mensen.

Deze morgen is dit alles niet anders dan anders. Met een enkele opmerking weet hij de sympathie van de dagvoorzitter te winnen. Daarna krijgen zijn medewerkers alle ruimte om vragen te stellen en op het einde van de morgen de workshops naar hun hand zetten. Het is een prestatie gegeven het saaie, bijna slaapverwekkende onderwerp van vandaag.

De verborgen kosten in de organisatie hebben voor hem geen geheimen meer. Alle voordrachten van andere interim managers ten spijt, weet hij, dat deze verborgen kosten het verschil uitmaken tussen herstellen en opnieuw ziek worden, tussen tevreden en ontevreden patiënten. Gelukkig heeft hij deze discussie al langer geleden gevoerd en gewonnen. Sinds een jaar of drie varen ze in zijn organisatie een andere koers. Alle zogenaamd overbodige medewerkers zijn in dienst gebleven. De jaarlijkse peilingen van een aantal media bewijzen zijn gelijk. Elk jaar heeft de inspectie minder op te merken, elk jaar stijgen ze op de waarderingssladder van de instellingen in de gezondheidszorg en elk jaar stijgt de omzet en de winst.

Tijdens de lunch spreekt een vrouw hem opeens aan. Het gebeurt vaker dat vreemden hem spontaan benaderen en hij ziet het als een voordeel van zijn jeugdige en vriendelijke uitstraling. Of zou er een andere reden zijn, waarom wildvreemden hem durven te benaderen? Hoe dan ook, zijn leven heeft alleen van binnen sporen nagelaten, waar vele andere mensen hun zorgen hebben vertaald in rimpels, plooiën, overgewicht, ondergewicht of grootverbruik bij de apotheek danwel slijterij.

Het naamplaatje van de vrouw verraadt, dat ze hier vandaag de onderwijsbijeenkomst bezoekt. Dan pas herkent hij haar en is ogenblikkelijk twintig jaar terug in de tijd. Wanneer ze hem wat onzeker aanspreekt, kiest hij ervoor afstandelijk te blijven.

„Willem?“

„Dat ben ik. Hoe is het met jou, Karin?“

„Goed. Is deze plaats vrij? Dank u.“

De laatste woorden zijn gericht aan een manager van een andere instelling, die naast hem zit en voor haar een stoel naar achteren schuift. Karin praat in een adem verder.

„Jongen, wat ben ik blij, dat ik je tegenkom!“

„Hoezo?“

„Ik ben al meer dan tien jaar naar je op zoek.“

Willem blijft stil, dit had hij niet verwacht. Karin diept gelijk een notitieblokje en een pen uit haar tas op. Het is zo'n typische damestas, waar altijd meer uitkomt, dan je op grond van het formaat zou verwachten.

„Zou jij je adres en zo willen opschrijven? Je krijgt zo mijn gegevens.“

Terwijl Karin schrijft, pakt Willem zijn map en haalt er twee visitekaartjes uit.

„Alsjeblieft, zakelijk en privé.“

„Ah, dank je. Ik ben door mijn eigen voorraad heen, daarom doe ik het op deze manier. Hoe laat ben jij klaar hier?“

„Ik hoop rond vier uur. Hoezo?“

„Heb je straks tijd om ergens te gaan zitten en bij te praten?“

„Dat is goed, of ik hier om vier of om vijf uur wegrijd, maakt geen verschil.“

„Zie je zo.“

Karin staat op en knijpt Willem in zijn wang, die prompt begint te blozen. Ze loopt snel door de zaal, hij verliest haar weer uit het oog. Zijn tafelgenoten kijken hem vrolijk aan in de hoop op een toelichting. Willem begint over een ander onderwerp in een poging het aantal roddels over zichzelf te beperken.

De middag verloopt vrijwel gelijk aan de ochtend. Willem is weliswaar gevraagd te spreken en heeft het aanbod afgeslagen. Spreken betekent je visie geven, je ideeën presenteren en daar past hij voor. Het kopiëren van zijn ideeën stoort hem niet, maar hij heeft vooral een hekel aan de opgeblazen ego's, die vervolgens met de eer gaan strijken. Tussendoor merkt hij, dat zijn medewerkers alle informatie van de andere sprekers als een spons opzuigen en de paneldiscussie met kritische vragen tot een hoogtepunt van de dag weten te maken. Het geeft hem trots gevoel, dat zijn eigen mensen tegen de stroom in durven te denken en dat ook uit te spreken. In dit tempo hoeft hij over een jaar alleen op de winkel te passen in zijn organisatie. Is de tijd aangebroken om rond te kijken naar een nieuwe uitdaging?

Om vier uur stroomt de zaal leeg. De meeste bezoekers lopen gehaast naar buiten, ze willen op tijd thuis zijn en bij de uitgang wacht Willem op Karin. Dat duurt even, haar bijeenkomst is nog aan de gang. Onverwacht staat ze plotseling achter hem en wanneer ze hem in zijn zij kietelt, kan hij nog net een reflex onderdrukken om met zijn elleboog naar achteren uit te halen, voelt hij zich verleid tot een verontschuldiging.

„Excuses, je laat me schrikken.“

„Sorry. Ze gaan hier dicht, zullen we het eerste wegrestaurant nemen?“

„Ik rij achter je aan. Wat voor auto rij jij?“

3 – DONDERDAG 26 MEI 2011 – LEON

Leon probeert overzicht te houden. Hij ligt in bed, kan nog niet slapen en in stilte vergelijkt hij zichzelf met zijn broer en met zijn neef. Roman wil later een sportwagen, Peter een auto met chauffeur en Leon vindt alles goed, zolang het rijdt.

Leon is verliefd. Zijn neef Peter is verliefd. Zijn broer Roman is verliefd. Alleen Roman heeft een gewone vriendin. Alleen Peter durft zijn vriend mee naar huis nemen. Alleen Leon heeft nog geen vriend. Met zijn veertien jaar heeft hij nog alle tijd. Peter is vijftien en in bepaalde opzichten zijn voorbeeld. Roman is tegelijk zijn broer en beste vriend van zestien.

De vriendin van Roman is een leuk meisje uit een gewoon gezin met een caravan in de garage en een barbecue in de tuin, die verder volstaat met de nieuwste planten uit het tuincentrum. De vriend van Peter verslijt pleegouders aan de lopende band. De geheime liefde van Leon heeft gewone ouders en drie oudere zussen.

Leon neemt uit principe niemand mee naar huis. Peter heeft veel vrienden, de jongens uit zijn zwemteam mogen altijd op bezoek komen. De vriendin van Roman komt alleen langs, wanneer de ouders van de broers weg zijn. Roman en Leon willen niemand aan de huiselijke kruisverhoren blootstellen.

Roman heeft het makkelijk. Leon's oudere broer hoefde niet eerst uit te zoeken of zijn vriendin jongens of meisjes leuker vindt. Ze had een maand eerder haar vorige vriend aan de kant geschoven.

Peter heeft het makkelijk. De vriend van zijn iets oudere neef was na de kerstvakantie nieuw in de klas. De eerste vraag aan Peter was, hoe hij heet en de tweede vraag was, of hij homo is. De derde vraag was geen echte vraag. Peter kreeg een zoen op zijn mond van Wolfgang en hij vond het lekker.

Leon heeft het makkelijk. Een tijdje geleden heeft hij door toeval mee kunnen luisteren met een van de zussen van zijn geheime liefde. Hij had bijna een gat in de lucht gesprongen, toen ze vertelde dat Pjotr van de jongensafdeling is. Sinds dat moment let hij iets meer op Pjotr dan op de andere jongens in het team. Blijkbaar viel het op, want Pjotr heeft hem later gevraagd of hij ook zo is. Het was een enorme opluchting voor hem om eerlijk 'ja' te zeggen. Leon vindt Pjotr echt leuk en niet alleen, omdat hij een speler van zijn handbalteam is.

Leon heeft het moeilijk. Hij zou van de daken willen schreeuwen, dat alles aan Pjotr mooi is. In plaats daarvan zit hij heel stil achter in het klaslokaal en doet zijn best om niet op te vallen.

Peter heeft het moeilijk. Wolfgang zou best met hem samen willen zijn, durft tegelijk die stap niet te zetten. Hij denkt, dat hij na de zomervakantie weer bij een ander gezin woont. Daarom genieten ze van de tijd, die ze hebben.

Roman heeft het moeilijk. Condooms kopen is een ding. Ze gebruiken iets anders. Er is nog geen moment geweest, dat hij ze werkelijk nodig heeft gehad. Toch voelt hij zich gelukkig tijdens de tijd, die hij samen met zijn vriendin Anna heeft.

Met deze gedachten valt Leon uiteindelijk in slaap om op vrijdagmorgen veel te vroeg weer wakker te worden. Hij is vrolijk, al dagen vliegen meer vlinders dan ooit tevoren rond in zijn buik. Tegelijk is hij vreselijk nerveus en hoopt dat het goed zal aflopen vandaag. Hij wil iets gaan doen, wat hij nog nooit eerder heeft gedaan. Leon gaat rechtop in bed zitten en wacht totdat zijn ouders naar de keuken zijn gegaan. Wanneer hij zijn slaapkamerdeur open doet, gaat ook de deur van de kamer van zijn broer open. Ze grijnzen naar elkaar. Ze hebben beide gewacht, totdat hun ouders klaar zijn. In de badkamer kijkt Roman hem lang aan en fluistert.

„Vandaag is de grote dag?“

Leon knikt. Zijn broer heeft allang gemerkt, dat hij verliefd is. Eigenlijk is het andersom. Dankzij zijn broer weet hij, waarom hij zich zo voelt, zoals hij zich voelt. Alleen denkt Roman, dat het een meisje is. Leon wil die gedachte later, een andere keer, ooit herstellen. Zijn broer heeft hem op het idee gebracht, hoe hij Pjotr duidelijk kan maken, dat hij meer wil dan samen handballen. Het is origineel noch creatief. Zijn broer heeft op deze manier zelf zijn vriendin veroverd. Zou het voor hem zelf ook werken?

In de badkamer luisteren de broers, of de geluiden uit de keuken al verstommen. Zover is het nog niet, daarom kleden ze zich eerst aan. Zodra hun ouders naar hun werk zijn gegaan, komen ze elkaar in de keuken weer tegen. Hun moeder heeft voor hen allebei een briefje klaargelegd, met erop geschreven wat ze vandaag verwacht van hen. De notities vervangen het ontbijt, wat ze aan de broers zelf overlaat. Roman zucht.

„Weer de wasmachine.“

Leon lacht, zacht.

„Weer de boodschappen.“

„Ruilen?“

Leon schudt zijn hoofd.

„Jammer. Heb je alles?“

Leon knikt. Zijn broer geeft hem een bemoedigende tik op zijn schouder.

„Hé, ze zal je niet opeten. Echt! Succes!“

Roman vertrekt. Zijn broer gaat eerst naar zijn vriendin. Leon wacht, totdat zijn broer werkelijk is vertrokken en gaat dan zelf op weg. Het huis van Pjotr ligt gelukkig op zijn route naar school. Omwegen, waarbij hij per ongeluk klasgenoten tegen zou komen, zijn overbodig. Bij de oude autodealer stopt hij, aarzelt even, buigt zich over het lage hek en snijdt een roos van een struik. Het bordje ‘Camerabewaking’ negeert hij met liefde. Een enkele roos zullen die mensen niet missen. Ze hebben zoveel bloemen in hun voortuin staan. Of toch?

Iets verderop is het huis van Pjotr al. Nu wordt hij echt zenuwachtig. Hij hoopt, dat Pjotr al wakker is, wanneer hij aanbelt. Een vrouw doet open. Hij weet niet zeker, of ze een van de zussen of de moeder van Pjotr is, en schraapt zijn keel.

„Eh ... is ... is Pjotr ... is Pjotr nog thuis?“

„Jawel. Wie ben jij?“

„Leon Redeker.“

Zodra hij zijn naam heeft genoemd, verandert er iets in het gezicht van de vrouw. Ze glimlacht naar hem. Oprecht.

„Hij slaapt nog.“

Leon kan zijn teleurstelling niet verbergen. Hij is zo dichtbij en tegelijk verder weg dan ooit van zijn doel. Snel doorzoekt hij zijn tas en trekt een envelop eruit.

„Wilt u hem dit geven?“

Leon laat de roos in zijn tas zitten. Volgens zijn broer heiligt het doel de middelen. Desondanks blijft hij de bloem een raar gebaar vinden en heeft het idee, dat het te ver gaat om de vrouw te vragen ook de bloem te geven.

„Weet je wat? We gaan hem wakker maken en dan kun je het hem zelf geven.“

De verbazing moet van zijn gezicht af te lezen zijn.

„Eh ... mag ... mag dat?“

„Kom binnen, alleen graag je schoenen uit doen.“

In de hal schopt Leon zijn schoenen uit en kijkt daarna naar de vrouw.

„Sorry, ik heb mij nog niet voorgesteld. Mariam, ik ben de moeder van Pjotr. Loop maar met mij mee.“

Leon volgt de vrouw de trap op en daar doet ze een deur open voor hem. Leon ziet ... eigenlijk net zo'n kamer als hij zelf heeft. Mariam blijft staan.

„Je kunt gewoon doorlopen.“

Zodra hij binnen is, gaat de deur op een kier. Hij mag Pjotr echt zelf wakker maken. Roman mag niet eens bij zijn vriendin alleen op de kamer, laat staan met een dichte deur. Die gedachte laat hem grijnzen en iets minder nerveus loopt hij naar het bed.

„Pjotr?“

Twee ogen gaan half en dan opeens wijd open. Pjotr heeft een slaperige stem.

„Leon? Wat doe jij hier?“

„Je moeder heeft me binnengelaten. Ik wilde je dit geven.“

Leon houdt het niet meer. Hij gooit de envelop samen met de roos op het bed en rent de kamer uit. Achter de deur loopt hij tegen Mariam op, die hem tegenhoudt.

„Zo kan je niet weggaan. Wil je een kop thee, voordat jullie naar school gaan?“

Leon knikt verlegen en volgt Mariam met een rood hoofd naar de keuken. Ze geeft hem een grote mok thee en kijkt hem aan met een typische blik in haar ogen.

„Je bent een leuke jongen.“

De woorden ontroeren hem. Zijn eigen ouders hebben dat nog nooit tegen hem gezegd. Ze wachten op Pjotr, die iets later de trap af stommelt. Hij verschijnt in de keuken met zijn shirt achterstevoren aan, is verder normaal aangekleed. Leon ziet twee stralende ogen. Achter zich hoort hij Mariam's stem.

„De woonkamer is voor jullie. Ik breng jullie straks naar school, dan hebben jullie nu meer tijd voor elkaar.“

In de woonkamer heeft Pjotr maar een woord voor Leon nodig.

„Ja!“

4 – VRIJDAG 27 MEI 2011 – KARIN

Op het parkeerterrein van het restaurant stapt Karin uit en kijkt rond. Onderweg heeft ze Willem niet gezien en hoopt, dat hij haar kon volgen. Wanneer ze haar naam hoort, kijkt ze op en ziet hem op haar af komen. Ze heeft hem niet zien uitstappen, waar die ineens vandaan komt?

In het zelfbedieningsrestaurant houdt zij het bij een kop thee. Willem legt nog iets te eten op het dienblad, waarna ze een tafeltje zoeken. Karin heeft nu de tijd om de lange man met het witblonde haar in zich op te nemen. Wanneer ze zitten, moet ze een brok wegslikken. Het uiterlijk van Willem is nauwelijks iets veranderd. Ze geniet van zijn warme uitstraling, die in al die jaren, sinds ze elkaar voor het laatst hebben gezien, nog

steeds hetzelfde is gebleven. De man aan tafel lijkt haar net zo vriendelijk, als ze zich hem herinnert.

„Je hebt vanmiddag alleen gezegd, dat het goed gaat met je. Hoe goed is goed?“

„Ik ben tegenwoordig directeur van een basisschool, daarom was ik hier vandaag. Wat doe jij voor de kost?“

„Manager, gezondheidszorg. Spannend is anders, het houdt mij van de straat.“

„Mooi. Ik kan het bijna niet geloven, dat ik je vandaag tegenkwam. We hebben zo lang naar je gezocht.“

„We?“

„Jeroen en ik.“

„Ik was in de veronderstelling, dat jullie van zijn familie niet meer met ons mochten omgaan.“

„Klopt, dat ligt inmiddels achter ons. Jeroen is veranderd.“

„Op welke manier?“

Willem neemt ondertussen een hap. Karin voelt zich onder zijn intensieve ogen, waarin ze bijna verdrinkt, wat onrustig worden en verzamelt moed om haar simpele en tegelijk ingewikkelde mededeling op Willem los te laten.

„Hij luistert inmiddels meer naar mij dan naar zijn familie. Op een gegeven moment heb ik hem voor de keus gesteld, of samen verder of stoppen.“

„Is het zo hoog opgelopen?“

„We hadden geen eigen leven meer. Ergens is het ongelofelijk. Zijn familie woont tweehonderdvijftig kilometer bij ons vandaan en ondanks de afstand, zagen ze kans ons leven te beheersen. Je kent het wel, vaak op bezoek komen of elke dag bellen, altijd en overal ongevraagd met raad en daad tevoorschijn komen.“

„Bedoel je zijn ouders?“

„Nee, zijn hele familie, vooral zijn broers en zussen. Misschien weet je nog, hoe groot zijn familie is.“

„Het is diep weggezakt, maar nu je het zegt, komt het weer terug. Het was volle bak bij jullie, toen we voor het laatst op bezoek zijn geweest.“

„Dat klopt. Direct nadat jullie weg waren, begon een van zijn broers over jullie. Ze hebben Jeroen net zo lang onder druk gezet totdat hij toegaf en ik ...“

„Ga je niet verontschuldigen voor jezelf, Karin. We hebben het er toen een keer over gehad en dat is voldoende.“

„Ondertussen is die broer getrouwd, heeft kinderen en drie keer raden met wie hij vreemdgaat.“

„Ik hoop met volwassen kerels in plaats van jonge jongens. Overigens in- en intriest voor zijn vrouw.“

Willem schaamt zich geen moment om zijn mening prijs te geven. Ze wisselen een begripvolle blik uit, waarna Karin opgewekt reageert.

„Je mag nooit meer raden. Het zijn jongens van rond de twintig, volgens de dorpsomroep.“

„Laat maar zitten. Hoe is het verder met jouw familie?“

„Mijn moeder is overleden, haar man ook en mijn broer is alleenstaande vader van twee meisjes, hij is gescheiden.“

Willem trekt zijn wenkbrauwen omhoog. Karin begrijpt wat hij wil vragen.

„Nee, Robbert is oké. Zijn ex heeft zo'n enorm fout karakter, daar verbleekt zelfs mijn vader bij. Het kan altijd erger.“

Karin lacht kort, Willem glimlacht.

„Als jij het zegt.“

Karin begint zich nu echt ongemakkelijk te voelen. Willem lijkt helemaal niet zo blij om haar weer te zien en reageert heel erg glad. Ze mist zijn grote interesse voor haar, die ze koestert in haar herinneringen. Hoe kan ze het ijs breken? Haar portemonnee helpt haar op weg naar haar doel.

„Willem, we willen heel graag weer contact met je.“

„Dat beslis ik niet alleen, Karin.“

Karin kan de indringende blik van Willem met moeite weerstaan. Het is net, alsof Willem meer kracht in zijn ogen heeft dan vroeger.

„Jeroen en ik hebben een goede reden.“

Ze opent haar portemonnee en laat Willem de foto's in de omslag zien.

„Dit is Jeroen en dit is Mark.“

Willem kijkt aandachtig naar de foto's, voordat hij het oogcontact herstelt.

„Jeroen is grijs geworden.“

„Dit is zijn eigen haarkleur. Hij is asblond.“

„Sorry, op je foto lijkt het grijs. Wie is de vader van Mark?“

„Jij.“

Willem verontschuldigt zich en rent naar het toilet. Wanneer hij na een paar minuten terugkomt, ziet Karin dat hij heeft gehuild. Zijn mond is een streep, wanneer hij weer gaat zitten. Ze hoort eerst een diepe zucht.

„Waarom, Karin, waarom hebben jullie niets verteld?“

„Dat is een lang verhaal en ...“

Karin durft onder de indringende blik van Willem niet verder te praten, die zijn wensen weer in haar herinneringen terugbrengt.

„Ik had hem graag zien opgroeien, met een beetje afstand. Foto's waren genoeg geweest.“

„Het spijt ons.“

Ze pakt zijn hand vast en kijkt hem aan. Willem is helemaal van de kaart, zijn antwoord komt stotterend en dat is voor haar een zeldzame ervaring.

„Weet je ... ik had er geen moeite mee ... om op afstand te gaan vanwege je schoonfamilie ... die mensen kunnen niet anders ... maar ik ben ... woest dat jullie ... ons niet eens een geboortekaartje ... hebben gestuurd ... dan had ik het tenminste geweten ... ik heb altijd gedacht dat ... het niet was gelukt.“

Karin zwijgt. Ze begrijpt Willem helemaal. Kalmerend wrijft ze over zijn hand. Hij vloekt nog eens binnensmonds, voordat hij een glimlach tevoorschijn tovert en diep ademhaalt.

„Sorry, ik huil normaal nooit. Je weet nog steeds, hoe je mij kunt verrassen.“

„Ik haal nog wat te drinken voor ons.“

Karin staat op en haalt twee glazen water en sap. Terug aan tafel vallen haar bezorgde ogen op Willem, die zich grotendeels heeft hersteld van de schok. Zijn reactie is het laatste, wat ze had verwacht. Willem was altijd de nuchterheid in persoon en niets, helemaal niets kon hem van slag brengen. Waardoor is hij zo veranderd?

„Heb je nog meer foto's bij je?“

Dit gaat de goede kant uit, al zal ze hem alleen teleurstellen.

„Nee. Wanneer ik weer thuis ben, zal ik je foto's sturen.“

„Dank je.“

„Jeroen en ik menen het oprecht, Willem. We hebben er als haren op ons hoofd spijt van, dat het zo gelopen is. Toen we elkaar niet meer zagen, heb ik je adres bewaard. Onze brieven kwamen retour, toen we je wilden uitnodigen, je telefoonnummer was buiten gebruik en op internet ben jij niet te vinden.“

Willem glimlacht bij haar laatste woorden.

„Op internet hebben we alles afgeschermd. Verder zijn er wat verhuizingen geweest in de afgelopen ... Hoeveel jaar geleden is het eigenlijk, dat we elkaar voor het laatst hebben gezien?“

„Eh ... Dat is bijna negentien jaar geleden. Hoe is het verder met jou?“

„Goed. Mijn ouders zijn overleden, schoonmoeder leeft nog.“

„Schoonmoeder? Met wie ben je getrouwd?“

Willem's ogen lichten op.

„Igor, wie anders?“

„Leuk, jongen ... en met je broers en zussen?“

„Geen idee. We hebben geen contact meer.“

Willem broemt een beetje, waardoor Karin hem wat langer aankijkt, tot hij weer Willem lijkt te worden. Zijn lach komt verlegen over.

„Lang verhaal, we missen ze als kiespijn. Waarom zijn jullie eigenlijk op zoek naar ons?“

„Mark. We willen hem vertellen, wie zijn vader is en we willen, dat hij jou leert kennen. Hij weet nog van niets.“

„Waarom? Ik bedoel, je had hem al lang kunnen vertellen, wie zijn vader is, ook zonder dat je wist, waar wij zijn.“

„Hij zou dan zelf gaan zoeken en wel net zo lang, totdat hij je had gevonden.“

„Misschien wel, misschien niet, dat kun je nooit weten. Als je het hem had verteld, toen hij klein was, dan had hij het in elk geval geweten. De vragen zouden dan vanzelf zijn gekomen, vroeger of later. Hij is nu met een leugen opgegroeid en dat maakt het moeilijker. Ergens krijg ik het gevoel, dat het jullie goed uit kwam om niets te vertellen. Of zie ik dat verkeerd?“

Karin hapt naar adem. Willem probeert haar en automatisch schiet ze in de verdediging.

„Zo hebben we er nooit tegenaan gekeken. We wilden jou eerst vinden, voordat we het hem zouden vertellen.“

„Je bent soms een muts zonder einde, lieverd. Hebben jullie dit ooit met iemand anders besproken?“

„Nee.“

„Jammer, al begrijp ik het goed en verklaart het veel.“

Willem neemt nog een hap van zijn broodje en knipoogt.

„Ik heb geen zin in eeuwigdurende verwijten over en weer, daar wordt niemand gelukkig van. We zitten nu hier en het leven gaat door. Hebben jullie al ideeën, hoe we dit zullen doen?“

Karin kan een kleine juichkreet niet tegenhouden.

„Rustig aan. Jullie hebben Igor het een en ander uit te leggen, dat ga ik zelf niet doen. Misschien kun je ons een mail sturen, zodat hij op zijn gemak kan lezen, wat jullie te melden hebben? In alle rust.“

„Goed, zullen we doen. Deze week zijn de laatste examens, daarna willen we het Mark vertellen.“

„Examens?“

„Gymnasium met extra vakken.“

„Netjes.“

„Ja, we verwachten, dat hij het haalt. Daarna wil hij gaan studeren. Bedrijfskunde.“

„Idee van hemzelf of van anderen?“

„Van zijn jaar was hij de eerste, die met dit idee aankwam. Hij wil ook op kamers, al vragen we ons af, of dat een succes wordt.“

„Hoezo?“

„Mark is het laatste jaar veranderd.“

„Je gaat te snel voor mij. Wat voor jongen was Mark vroeger?“

„Hij was meestal vrolijk, sportief, soms wat lui, speelt piano en heeft volop vrienden en vriendinnen.“

„Hoe is hij veranderd?“

„Hij is niet meer zo vrolijk en gestopt met sporten. Hij kan behoorlijk goed piano spelen. Vroeger speelde hij het liefste romantische stukken. Alleen ... het laatste jaar hoor ik veel requiems en atonale werken voorbij komen. We komen er niet achter, wat hem bezighoudt – ook niet met mijn gaven. Af en toe sleept hij zelfs met een been. We krijgen hem daarvoor niet naar de dokter.“

Karin merkt aan Willem, dat hij op scherp staat en alles onthoudt, wat ze vertelt. Zo te zien wil hij eerst het grote plaatje compleet krijgen.

„Vriendin of vriend?“

„Geen van beide, niet zoals jij bedoelt. Hij heeft een grote groep vrienden, we hebben ze regelmatig op zaterdagavond over de vloer. Nooit problemen, het is een leuke groep.“

„Is het een hechte groep of hangen ze als los zand aan elkaar?“

„Mark en vier anderen kunnen nauwelijks zonder elkaar, ze gaan heel warm, heel fysiek met elkaar om, zijn niet bang om elkaar aan te raken. De afgelopen twee zomers zijn ze met zijn allen op vakantie geweest. Mark heeft al gezegd, dat hij niet meegaat, wanneer ze deze zomer weer met zijn allen weg willen.“

„Weet je waarom?“

„Hij zegt, dat hij nog een keer met ons mee wil. Gaan jullie nog weg?“

„Een week in ons vakantiehuis, de andere weken zien we nog.“

Karin verbaast zich over Willem's laconieke, licht verveelde toon.

„Hebben jullie je eigen vakantiehuis?“

„Ja. Dat was een droom van Igor en onze dromen zijn geen bedrog. De meeste weken is het verhuurd en we hebben zelfs een wachtlijst voor de komende jaren.“

„Waar?“

„Kroatië, in de bergen, een kilometer of dertig van de kust. Zomers dertig graden en in de winter veel sneeuw. Hele mooie omgeving, alles is groen met genoeg zeldzame plantjes voor wie dat interesseert. Er lopen volop wilde dieren rond, onder andere beren, wolven, lynxen.“

„Voor hoeveel personen hebben jullie plek?“

„Officieel maximaal zes personen, we hebben er ook al met twaalf geslapen. Het is een ruim huis, honderd vierkante meter. Help me onthouden, dat ik je een link stuur naar de internetpagina, we dwalen af.“

„Oh ja, waar waren we?“

„Hoe en wanneer willen jullie het Mark vertellen?“

„Ik wil het zo snel mogelijk doen. Jeroen en ik hebben het verder niet voorbereid, we weten niet hoe Mark zal reageren.“

„Bel of mail me, als ik wat kan doen.“

„Doen we.“

5 – VRIJDAG 27 MEI 2011 – MARK

Mark voelt een hand op zijn schouder. Wanneer hij zijn ogen opendoet, kijkt hij in het vriendelijke gezicht van zijn vader.

„Dag papa.“

„Lekker geslapen?“

„Geloof van wel. Hoe laat is het?“

Mark rekt zich ondertussen slaperig uit.

„Tien over zes.“

„Sorry, ben in slaap gevallen, had nog willen koken en het logeerbed opmaken.“

„Geeft niet, maken we samen wat klaar. Wie blijven er slapen?“

„Alleen Thomas, verder niemand.“

Zijn vader mompelt iets, wat op instemming lijkt.

„Kom je mee, gaan we wat aan het eten doen?“

Mark kijkt zijn vader na, die de keuken inloopt. Raar, hij slaapt normaal nooit 's middags. Traag komt hij in beweging, misschien heeft hij te lang in de zon gelegen. Binnen is de oudste al begonnen met de groente en het vlees, hij kan alleen nog een salade maken en de rijst koken. Tussendoor neemt zijn vader de telefoon aan en kijkt hem na afloop van het gesprek spijtig aan.

„Je moeder is vandaag later. Ze rijdt nu pas weg.“

„Niets aan te doen, eten we met z'n tweeën.“

Sinds zijn moeder de leiding over haar school heeft, gebeurt het minstens een keer per week, dat ze behoorlijk laat thuiskomt. Een saaie baan heeft zijn moeder in elk geval niet. Tijdens het eten merkt zijn vader, dat Mark diep in zijn gedachten verzonken is.

„Wat ben je stil.“

„Weet niet, straks komen allerlei mensen van mijn jaar en na de zomer gaan we allemaal onze eigen weg. Het is een raar gevoel, zou normaal vrolijk zijn. Vandaag lijkt het op een afscheid.“

„Verdeel je aandacht. Niet te lang praten met iedereen, die je na vandaag nauwelijks meer ziet. Probeer ervan te genieten. Ga straks eerst achter de piano, ik ruim in de keuken op.“ Mark heeft een volle mond en knikt bij wijze van antwoord. Wanneer ze allebei twee borden vol naar binnen hebben gewerkt, begint hij op de piano te spelen. Na een paar minuten roept zijn vader naar hem.

„Hé, dromer, mag het iets minder treurig?“

Tessa komt via de keuken binnen en hoort de laatste woorden van zijn vader. Mark hoort haar Jeroen begroeten en voelt dat ze achter hem gaat staan. Hij krijgt een zoen op zijn wang van haar. Met haar handen op zijn schouders neuriet ze een andere melodie. Mark kan er niets aan doen, automatisch volgt hij haar stem terwijl zijn vingers vanzelf over de toetsen strijken. Uit de keuken klinkt goedkeurend gemompel. Tessa fluistert in zijn oor.

„Beter nu?“

„Het gaat. Heb er zin in en ergens ook weer niet.“

„Het wordt beslist leuk vanavond, echt iedereen komt. Kom mee, gaan we buiten zitten.“ Buiten zet Tessa twee tuinstoelen naast elkaar en wijst hem er een aan.

„Ga lekker zitten en ontspan je. Zou je mij willen vertellen, waar je met je hoofd bent?“

„Beetje melancholisch vandaag.“

Mark hoopt dat zijn antwoord Tessa tevreden houdt.

„Hoezo? Je nieuwe leven begint na vandaag. Of wil je altijd bij je ouders blijven?“

Mark zucht.

„Nee, natuurlijk niet.“

„Nou dan. Na de zomer zitten we met zijn vijven in een huis, tenzij Bart en Thomas hun examens echt verknald hebben.“

„Ze slagen, hun cijfers waren al goed. Wil jij zo graag weg van hier?“

„Ergens wel, ben ik eindelijk definitief uit de buurt van mijn ex.“

„Zit je daar nog steeds mee?“

„Het is niet zo leuk om hem iedere keer tegen te komen met zijn nieuwe vlam van de week zoals net nog.“

Tessa fluistert. Het kost haar nog steeds moeite om hardop over haar ex-vriend te praten. Mark begrijpt haar goed en pakt haar hand als stille steun. De ex was vaak genoeg gespreksonderwerp en het valt niet mee om iemand na vier jaar los te laten. Tessa glimlacht.

Thomas, Bart en Denise komen erbij en zwaaien naar zijn vader. Al snel praten ze over andere onderwerpen, waar Mark en Tessa in meegaan. Iets later komen de volgende twee

van de vriendengroep erbij en geven hem hun bijdrage voor deze avond om daarna met de anderen verder te babbelen. Luchtig, makkelijk en het leidt lekker de aandacht af.

Opeens ziet Mark binnen zijn moeder staan, die is ook eindelijk thuis. Iets later komt ze naar buiten met een bord in haar handen.

„Ik wil even iedereen hallo zeggen. Hoe waren jullie examens vandaag?“

Met een trots gevoel volgt Mark de snelle gesprekken van zijn moeder. Ze heeft aandacht voor iedereen en voelt tegelijk goed aan hoe de stemming vandaag is.

„Mark, we gaan zo eerst naar boven en later naar hiernaast.“

„Geen details, mama, alsjeblieft.“

„Krijg je ook niet. Wil je niet teveel drinken vanavond? Wie komen er nog meer?“

Mark ergert zich een beetje, gelukkig reageert Tessa voor hem.

„Bijna iedereen en we letten op Mark.“

„Dank je, Tessa.“

„Mama!“

„Ik ben al weg.“

Gelukkig. Zijn moeder is lief, ze wil alleen soms vergeten, wat ze hebben afgesproken. Bart en Denise helpen hem de koelkast uit de schuur buiten neer te zetten, vlak naast de schuurdeur, zodat iedereen zelf kan pakken, wat hij of zij wil.

Een uur later begint de alcohol zijn werk te doen en zit Mark op de koelkast met een leeg flesje. Hij heeft genoeg op om los te komen en te weinig om aangeschoten te zijn. Met ongeveer veertig jongens en meiden in de tuin en woonkamer wil hij blijven opletten, wat er gebeurt. Tegelijk probeert hij van de avond te genieten.

Een meisje komt tegen hem aan hangen. Hij herkent haar als de jongere zus van een klasgenoot. Pas daarna schiet haar naam hem te binnen, Eva. Hij probeert iets te gaan verzitten en dat is tegen haar bedoelingen. Ze legt een hand op zijn heup en begint tegen hem te fluisteren.

„Ik zou graag een keer met je uitgaan.“

Mark wordt al onrustig. Gebeurde dit vorige zomer aan het einde van het schooljaar niet net zo, al was het een ander meisje? Eens kijken wat ze nog meer zal miauwen.

„Ik vind je leuk.“

Mark onderdrukt een geeuw. Hoe voorspelbaar kun je zijn?

„Leuk of meer?“

Eva wordt rood en Mark weet nu, dat tenminste een iemand vanavond teleurgesteld wordt. Hoe kan hij dat zo netjes mogelijk doen?

„Meer.“

Help, ze probeert hem een zoen te geven. Zo goed kent hij haar nu ook weer niet, om dat toe te laten. Ze staat buiten zijn directe vriendengroep en alleen van een van de andere vier zou hij dit goedvinden. Hij draait zijn hoofd opzij en Eva volgt zijn beweging. Mark probeert rustig zijn hand tussen hen in te krijgen, zodat er een veilige afstand ontstaat. Zijn idee mislukt. Zijn hand raakt haar borsten, waar hij iets hoger had willen uitkomen. Nu wordt hij ook rood.

„Sorry, had je daar niet willen aanraken en het spijt me, ben niet verliefd op je.“

Eva geeft niet op.

„Dan kunnen we toch samen uitgaan, jij en ik?“

Waar zijn Tessa, Bart, Denise, Thomas als je ze nodig hebt? Wie kan hem redden? Hij zucht.

„Alsjeblieft.“

„Wil je echt niet?“

„Sorry, nee. Eva, je bent aardig. Dat is meer dan genoeg voor mij.“

Mark springt van de koelkast af, kijkt snel rond en vlucht naar binnen. Gelukkig, Bart staat daar ... te grijnzen.

„Vind je mij niet mooi genoeg?“

„Bart!“

„Mark, ze loopt al maanden achter je aan.“

„Niets van gemerkt.“

Mark is eerlijk, Bart ziet het aan hem. Het is net alsof hij altijd te laat ontdekt, wie hem leuk vinden.

„Geeft niet en bereid je voor op roddels. Iedereen die haar afwijst, is volgens Eva homo.“

„Als dat alles is. Wat doet ze trouwens hier?“

„Ze mag niet alleen thuis blijven, daarom heeft haar broer haar meegenomen.“

Bart kijkt nog een keer naar buiten.

„Je hebt geluk, denk ik, ze hangt nu tegen iemand anders aan.“

„Jammer, ik had me zo verheugd op de roddels.“

Bart kijkt hem vragend aan en Mark wordt wat opstandig.

„We zijn bijna van school af. Een goede roddel heeft wat. Het houdt de achterblijvers bezig. Of niet?“

Mark lacht, Bart lacht mee.

„Mark, zullen we een grap uithalen met haar?“

„Wat wil je doen?“

„Eva laten denken, dat ze gelijk heeft.“

Bart knipoogt, Mark staart en aarzelt. Is Bart nu serieus of niet? Lang hoeft hij niet te twijfelen, Bart heeft hem al vast in zijn armen en zijn mond dichtbij zijn oor.

„We doen even alsof.“

Mark schroeft nu ook zijn armen om Bart heen, trekt hem dichterbij en zoent hem op zijn wang. Bart speelt mee en zoent terug. Tessa onderbreekt lachend hun moment.

„Bart, noem je dit op Mark letten vanavond?“

„Ja. Tessa, staat Eva te kijken?“

Tessa kijkt naar buiten en daarna weer naar de twee.

„Niet alleen Eva. Wat is de bedoeling?“

Mark en Bart krijgen een lachbui en laten elkaar los, daarna vertelt Mark, wat Eva wilde. Tessa is alles behalve verbaasd over de twee jongens en speelt mee, zodat er na vanavond werkelijk wilde verhalen rond kunnen gaan. Na tien minuten overdreven geknuffel inclusief een tongzoen met de twee anderen wil Mark zijn rust terug.

„Willen jullie wat te drinken voor mij halen? Alcoholvrij, ik wil overeind blijven.“

Tessa en Bart gaan weer naar buiten. Mark draait zich om, herinnert zich weer aan zijn rol van gastheer en probeert kort met iedereen te praten. Op deze manier baant hij zich een weg door de kamer, waar hij uiteindelijk op de bank gaat zitten. Lang mag hij niet blijven zitten, Thomas trekt hem overeind.

„We gaan een stukje spelen.“

Veel keus heeft hij niet. Samen gaan ze achter de piano zitten en beginnen te spelen. Thomas leidt en hij volgt. Tessa houdt twee glazen sap in hun gezichtsveld, waarop ze hun spel even onderbreken en wat drinken. Daarna gaan ze echt los totdat Tessa ze dwingt iets langzamer te spelen en er een stukje bij zingt. Na een liedje vindt ze het genoeg, tot teleurstelling van de rest. Mark klappt de piano dicht.

„Ik ga weer verder met mijn ronde.“

„Ja, doe eens sociaal.“

Thomas glimlacht, zijn ogen lichten spottend op. Mark staat op en loopt in gedachten verzonken naar buiten om zijn volgende volle glas te halen. Wie heeft hij nog niet gesproken? Buiten wordt hij direct aangesproken door Denise, die hem een veilige route over het gras garandeert.

„Eva is weg, met een andere jongen. Haar broer gaat haar straks achterna.“

„Mooi.“

Denise wijst op de lege stoel naast haar. Mark ploft naast de beste vriendin van Bart neer. Het vertrek van Eva en haar broer komt hem goed uit. Haar broer drinkt erg veel, wordt uiteindelijk op een vervelende manier dronken en dat blijft hen vanavond bespaard. Hun gesprek dwaalt af naar de anderen, die vanavond hier zijn. Het is een goede groep vanavond, niemand blijft vastgeplakt aan zijn stoel zitten en tot nu is niemand dronken. Integendeel, de ijsthee gaat veel harder dan het bier en de wijn. Het is een mooie afsluiting van het jaar. Of een mooie start van een nieuw leven. Het idee van Tessa bevat hem beter. Vooruit kijken en verder gaan met wat je hebt.

Langzaam maar zeker wordt het rustiger. Een deel vertrekt om elf uur, omdat ze morgen sporten, werken, op vakantie gaan of om andere redenen op tijd aan de nieuwe dag willen beginnen. De rest verhuist naar binnen, waar herinneringen worden opgehaald aan de laatste vakanties. Bijna vanzelf komt het oude idee naar boven, om ook dit jaar met zijn allen weg te gaan. Mark houdt zich afzijdig.

Tegen half twee vraagt Mark om er een punt achter te zetten. Ze zullen elkaar de komende tijd nog vaak genoeg tegenkomen. De harde kern helpt nog met opruimen. Binnen twintig minuten zien de tuin en woonkamer er weer uit, alsof er vanavond niets is gebeurd. Daarna vertrekken ze en sluit Mark de buitendeuren.

6 – VRIJDAG 27 MEI 2011 – KARIN

Wanneer Karin en Willem afscheid van elkaar nemen bij het wegrestaurant, is het al veel later dan Karin dacht. Ze belt Jeroen, dat ze nu op weg gaat. De avondspits is bijna voorbij, de terugreis gaat veel sneller dan de heenreis. Of zou het komen, omdat haar gedachten doorlopend afdwalen naar Willem? Er zijn nog zoveel dingen, die ze had

willen vragen en nu zijn uitgesteld naar een volgende keer. Het belangrijkste is, dat ze elkaar weer hebben gevonden. De omschrijving ‘eindelijk hebben gevonden’ geeft haar gevoel beter weer. Willem verstaat de kunst, om zich onzichtbaar te maken. Nadat ze bij haar huis de auto heeft stilgezet, blijft ze nog even zitten. Een moment van ontspanning, voordat ze naar binnen gaat. Ze wil niets laten merken van wat ze vandaag heeft meegemaakt.

Binnen is de tafel allang afgeruimd. Mark zit met een groeiende groep vrienden en vriendinnen in de tuin, Jeroen hangt voor de televisie. Na een hartelijke begroeting, gaat Jeroen de keuken in en komt terug met een bord warm eten voor haar.

„Jeroen, is er iets?“

„Hoezo?“

„De kamer is opgeruimd.“

„Misschien worden hier de examens afgesloten?“

„Dat ben ik helemaal vergeten. Sorry.“

„Het is niet erg. Mark zei, dat we mochten blijven.“

Jeroen heeft een spottende stem, die Karin laat lachen.

„Wat een eer. Of wil Mark zelf drinken en mogen we opletten?“

„Zoiets. Wat is er met jou, ik zie iets in je ogen?“

„Dat vertel ik je straks, eerst eten. Daarna wil ik met je naar boven.“

„Hè? Wilde plannen?“

„Misschien. Zou jij boven alvast foto’s willen uitzoeken van Mark, tenminste een van elk jaar? Ik heb ze straks nodig.“

Ze vraagt het op zo’n manier, dat Jeroen weet dat ze later meer zal vertellen. Karin hoort hem de trap oplopen en gaat zelf de tuin in om de groep te zien en tegelijk haar bord leeg te eten. Ze wordt joviaal begroet, het gesprek gaat voornamelijk over de examens van vandaag. In elk geval zolang ze erbij zit. Wanneer ze Mark vertelt, dat ze straks eerst naar boven gaan, voordat de buurvrouw hen asiel voor de avond verleent, doet Mark zijn handen voor zijn oren.

„Geen details, mama, alsjeblieft.“

Soms mag Karin haar zoon graag plagen.

„Krijg je ook niet. Wil je niet teveel drinken vanavond? Wie komen er nog meer?“

Tessa reageert, voordat Mark iets kan zeggen.

„Bijna iedereen en we letten op Mark.“

„Dank je, Tessa.“

„Mama!“

„Ik ben al weg. Veel plezier!“

Met een vrolijk gezicht gaat ze weer naar binnen. Ze heeft maximaal de helft van het eten door haar keel gekregen en kan geen hap meer naar binnen werken. Blijkbaar is ze over haar honger heen. De rest verdwijnt in de vuilnisbak, behalve de rijst, die ze morgen in de tuin wil uitstrooien als vogelvoer. Met twee koppen koffie loopt ze de trap op. Op hun werk- annex logeerkamer is Jeroen verdiept in de foto’s en ze haalt hem uit zijn concentratie.

„Koffie! Heb je al wat gevonden?“

„Kijk even mee, als je wilt. Ik ontdekte net, dat we bijna elke maand foto's maken. Waarvoor heb je ze nodig?“

„Willem. Ik ben vandaag tegen Willem opgelopen. Ik ontdekte hem tijdens de lunch in het zalencentrum. Hij was daar voor een andere bijeenkomst vandaag.“

Jeroen kijkt haar stomverbaasd aan. Het duurt even, voordat haar man reageert.

„Hoe is het mogelijk? Zijn we zo lang op zoek en jij loopt hem spontaan tegen het lijf. Heb je nog met hem kunnen praten?“

„We zijn na afloop naar een wegrestaurant gegaan en hebben daar behoorlijk lang gezeten. Daarom ben ik zo laat. Ik heb hem beloofd foto's te sturen.“

„Heb je zijn mailadres?“

„Alles, we hebben tussen de middag direct onze adressen en al het andere uitgewisseld.“

„Heb je het hem verteld?“

Jeroen lijkt nog nieuwsgieriger dan zichzelf.

„Ja.“

„Hoe reageerde hij?“

„Apart. Eerst reageerde hij afstandelijk en toen ik het hem had verteld, werd hij emotioneel. Ik heb hem nog nooit zien huilen en vandaag had ik de primeur. Eerst verweet hij ons, dat we Mark het niet eerder hebben verteld en direct daarna had ik weer de oude Willem tegenover mij zitten.“

„Wil hij Mark leren kennen?“

„Hij wil foto's en een uitleg van ons voor Igor. Verder laat hij het van Mark afhangen.“

„Igor?“

„Ja, het is nog steeds Igor en Willem.“

„Had ik niet verwacht.“

„Maakt niet uit. Ik wil ze de foto's sturen en een tekst erbij doen.“

„Tekst is niet zo moeilijk, die kan ik snel maken.“

„Dank je, zal ik dan verder gaan met de foto's?“

„Graag.“

Het echtpaar werkt in stilte naast elkaar verder. Af en toe dringen de geluiden van buiten en van beneden door, waar ze zich niet door laten afleiden. Karin vindt het moeilijk om de goede foto's te kiezen, het zijn er ook zoveel. Uiteindelijk kiest ze voor vier foto's per jaar met verschillende andere mensen erop, zodat Mark wat meer tot leven komt voor Willem en Igor. Jeroen tikt haar aan.

„Wil jij dit eerst lezen?“

„Goed, wil jij nog een keer de foto's bekijken?“

Ze ruilen van plek. Karin typt hier en daar nog wat bij de tekst van Jeroen. Haar man heeft eigenlijk drie samenvattingen geschreven. Een deel over Mark, daarna over de druk, waaronder ze stonden, toen ze meer afstand hebben genomen, en als laatste een deel over hun pogingen om Willem terug te vinden. Karin glimlacht bij de beeldende beschrijvingen van haar man over hun zoektocht. Jeroen heeft er zelfs een paar dingen bij gezet, die ze zelf is vergeten.

Naast haar haalt Jeroen een paar foto's uit haar selectie en vervangt ze door foto's, waar Mark beter opstaat, waarop zijn gezicht laat zien, wie hij is. Wanneer ze allebei tevreden

zijn, wordt alles verzonden. Jeroen geeft Karin een lange kus, die ze met hartstocht beantwoordt. Jeroen laat een opgeluchte zucht door de kamer gaan, al is het nauwelijks hoorbaar. Ze worden weer rustig.

„De eerste etappe hebben we achter ons. Ik ben benieuwd wat voor reactie terugkomt.“

„Ik ook. Op naar etappe twee.“

Jeroen kijkt haar met een serieuze blik aan.

„Wil je het hem nu vertellen?“

„Nee. Zodra hij alleen met ons is, wil ik het hem vertellen.“

„Thomas blijft slapen, dat wordt morgenavond op zijn vroegst.“

„Het komt niet op een dag meer of minder aan. Hoe ver wil je, dat Willem en Igor hem leren kennen?“

„Hoe bedoel je?“

„We hebben ervaring met jouw familie.“

„Dit is anders. Of ben je bang, dat Willem zich overal mee gaat bemoeien?“

„Nee. Alleen wil ik zeker weten, dat we niet worden overlopen.“

„Door Willem? Zoals ik hem mij herinner, zal hij dat niet doen.“

„Ik weet het niet. Willem is op de een of andere manier veranderd.“

„Wij zijn ook veranderd, we zijn allemaal ouder geworden. Hou er vertrouwen in, dan komt het goed. Zullen we naar hiernaast gaan? Charlotte zal zich onderhand afvragen, waar we blijven.“

7 – VRIJDAG 27 MEI 2011 – MARK

Wanneer iedereen naar huis is gegaan, vertrekken Mark en Thomas ook, alleen in een andere richting. Voorzichtig lopen ze de trap naar boven op, die net als in een horrorfilm gevaarlijk kraakt.

Een blik in de logeerkamer is voldoende om te zien, dat Thomas hier niet kan slapen. Het bed is niet opgemaakt en er liggen teveel papieren open op de bureaus van zijn ouders en op het logeerbed. Zijn eigen bed brengt de oplossing. Het is in feite een slaapbank met twee matrassen, hij hoeft alleen de rugleuning horizontaal te leggen.

Terwijl Thomas onder de douche staat, bouwt hij de bank om en maakt hun bedden op met schoon beddengoed. Zodra Thomas terugkomt, gaat hij zelf de badkamer in. Terug op zijn kamer is Thomas nog wakker en begint over Bart, Tessa en hem. Wanneer Mark zijn versie geeft, lacht Thomas niet, mompelt in plaats daarvan twee woorden zijn commentaar.

„Jullie durven.“

„Hoe bedoel je?“

Mark stapt ondertussen in bed, Thomas draait zijn hoofd naar hem toe.

„Het zag er bijna echt uit, tussen jou en Bart.“

„Denk, dat we goede toneelspelers zijn. Bedankt voor het compliment.“

Thomas trekt een wenkbrauw op. Dan pas dringt het door tot Mark.

„Wacht even, hoe weet jij of we toneelspelen?“

Thomas glimlacht. Mark neemt een gok en stelt zijn vraag op een voorzichtige toon.

„Ben jij homo?“

Mark maakt een passend handgebaar. Thomas knikt bevestigend, wat de volgende vraag van Mark uitlokt.

„Ben je verliefd op mij?“

„Nee.“

Het vriendelijke antwoord stelt Mark aan de ene kant gerust, tegelijk knaagt het een beetje aan hem.

„Vind je mij niet aantrekkelijk genoeg?“

„Je ziet er heel goed uit, Mark.“

„Maar?“

„Ik vind onze vriendschap veel meer waard.“

„Heb je nog een beter excuus?“

Thomas kijkt hem nu spottend aan.

„Je bent te blond voor mij.“

Thomas knipoogt erbij en laat Mark lachen. Na een korte stilte wil hij uiteindelijk meer weten.

„Waarom vertel je het me?“

„Je vroeg het me.“

Mark denkt na en krijgt het gevoel dat er meer achter de simpele mededeling van Thomas zit. Iets, wat de ogen van de jongen lijken te bevestigen. Waarom zou hij er nu mee komen? Het was een spontane vraag van hem, een gedachte die plotseling in hem opkwam. Waarom vertrouwt iedereen hem een persoonlijk geheim toe? Van Tessa, Bart en Denise weet hij ook meer, dan hem eigenlijk interesseert. Vooral Bart is erg makkelijk, hij laat zich graag als matras gebruiken door Denise. Mark probeert Thomas gerust te stellen met een geforceerde glimlach.

„Het was een gok van mij.“

„Soms ben je heel direct.“

„Vind je het vervelend, dat ik het vroeg?“

„Nee. Jij mag mij alles vragen. Bij jou is alles veilig.“

Het compliment van Thomas moedigt Mark aan, die met oprechte interesse reageert.

„Hoe lang weet je het al?“

„Geen idee, eigenlijk altijd al, denk ik.“

„Ergens overval je mij.“

„Hoezo?“

„Mijn ouders hebben het de laatste tijd alleen over vriendjes en schoonzonen.“

Thomas lacht.

„Mijn ouders vissen naar vriendinnen en schoondochters. Zeker sinds Tessa weer alleen is. Ze zien haar helemaal zitten, nog veel meer dan Denise.“

Mark lacht verlegen. Tessa en Denise zijn overal welkom als ideale schoondochter. Thomas gaat op zijn zij liggen, vouwt zijn kussen dubbel onder zijn hoofd en kijkt hem aan met een baldadige blik in zijn ogen.

„Wil je ruilen? Jij mijn ouders en ik die van jou?“

„Vertel me liever, hoe ik mijn ouders kan overtuigen, dat ze het verkeerd zien.“

Mark gaat nu ook op zijn zij liggen. Thomas heeft een overtuigende blik.

„Simpel. Doe eens wat.“

„Makkelijk gezegd. Zo snel word ik niet verliefd en als ik een keer verliefd ben, dan zijn ze al bezet. Bovendien wil ik momenteel geen relatie, misschien na de zomer, als we verhuisd zijn.“

Mark schiet te binnen, dat Tessa hem al eens heeft gevraagd of er meer inzit tussen haar en hem, kort nadat haar vriend werd gepromoveerd tot ex-vriend. Het was te vroeg en te snel, later heeft Tessa zich verontschuldigd bij hem. Van de ene relatie in de andere stappen, zou verkeerd aflopen. De status van goede vrienden bevalt ze beide beter. Blijkbaar net zoals met Thomas, die hem nu weer terughaalt naar het nachtelijk schemerlicht in zijn kamer.

„Dan weet ik het ook niet. Ik wil je iets eigenlijk anders vragen. Ik weet alleen niet, hoe ik erover kan beginnen. Het is nog persoonlijker, dan dat ik homo ben.“

„Denk rustig na.“

Mark zwijgt om Thomas alle tijd te geven. Zijn bezoeker begint na enkele minuten op aarzelende toon.

„Ik wil eerlijk met je zijn. Je bent het laatste jaar veranderd en niemand weet waarom.“

„Alsjeblieft Thomas. Je bent een hele goede vriend van mij, maar daar gaan we desondanks niet over praten.“

Thomas kijkt hem teleurgesteld aan en probeert het nog een keer.

„Ik maak me zorgen om je, Mark. Ik merk aan alles, dat je ergens mee zit.“

Mark zucht.

„Waarom wil iedereen mij een probleem aanpraten?“

Thomas zet door.

„Iedereen merkt, dat er wat is. Iedereen maakt zich zorgen over jou. Ik loop al maanden te verzinnen, hoe ik je zonder consequenties kan vragen, waar je met je hoofd bent. Als je alleen achter de piano zit, dan speel je hele sombere muziek en ik weet niet eens, waar je die stukken hebt opgediept. Vanavond hebben we het over de zomervakantie gehad en jij was heel stil. Vorig jaar was jij de eerste, die met ideeën kwam. Als we met ons vijven bij elkaar zijn, lijkt het soms, alsof jij er niet bij bent, terwijl je echt aanwezig bent. Ik heb je vanavond misschien maar een keer echt vrolijk gezien. Dat was, toen we samen achter de piano zaten. De rest van de tijd deed je, alsof je vrolijk was, maar je ogen lachten niet mee.“

Mark kijkt nu verbaasd naar de ogen van Thomas, die nog niet klaar is.

„Ik hoop gewoon, dat ik het bij het verkeerde eind heb.“

Thomas laat een nieuwe pauze vallen, waarna hij fluistert.

„We hebben vorige zomer bij hetzelfde bedrijf gewerkt.“

„Laat dat met rust.“

Mark voelt de ogen van Thomas door hem heen kijken en ziet dat Thomas beseft, waar hij niet over wil praten. Het bezorgt hem kippenvel. Na een lange stilte klinkt de stem van de andere pianist droevig.

„Dus toch.“

Mark begint te beven.

„Het spijt me voor je, Mark.“

Thomas reageert onverwacht op zijn trillen, wat hij nauwelijks kan beheersen. Zijn logeek komt overeind, slaat het dekbed van Mark open, gaat naast hem liggen en houdt hem stevig vast met een arm en been om hem heengeslagen. Het duurt een paar minuten, voordat Mark zich eigenlijk realiseert, wat er gebeurt en weer de controle over zijn eigen lichaam terugvindt. Hij praat meer dan zachtjes, zijn stem laat hem deels in de steek.

„Hoe weet ...“

„Het was een gok. Net zoals jij vanavond gokte, dat ik homo ben.“

Mark kan weer glimlachen. De stem van Thomas geeft hem rust, zekerheid. Met Thomas naast zich voelt hij zich veilig. Het is een apart gevoel, dat hij niet goed kan plaatsen. Na een paar minuten verbreekt Mark de stilte.

„Dank je.“

„Waarvoor?“

„Voor nu.“

Thomas glimlacht.

„Jij ook bedankt, Mark.“

„Voor wat?“

„Voor vanavond.“

Mark kijkt met vochtige ogen naar zijn bedgenoot, die bezorgd fluistert.

„Kun jij slapen?“

„Wil je zo naast mij blijven liggen, alsjeblieft?“

„Als je daardoor beter slaapt.“

Mark doet het licht uit. De warmte van Thomas zo dichtbij hem doet zijn werk en stuurt hem sneller naar dromenland dan normaal.

8 – VRIJDAG 27 MEI 2011 – WILLEM

Wanneer Karin wegrijdt bij het wegrestaurant, kijkt Willem haar half in gedachten verzonken na. Dan stapt hij in zijn bestelbus en rijdt zelf weg. Het eerste stuk blijft hij achter een vrachtwagen hangen, terwijl hij Igor belt en vertelt, hoe laat hij ongeveer thuis is. De avondspits is bijna voorbij en het is goed weer. Ergens rond acht uur kan hij thuis zijn, als het meezit.

Onderweg zorgt een onverwachte grenscontrole voor wat oponthoud. Het is niet de eerste keer, dat hij in zo'n van staatswege georganiseerde fuik terecht komt. Willem weet inmiddels hoe zo'n controle werkt. Het is de ... achtste in twee jaar tijd. Papieren worden grondig bekeken, alle deuren open, snuffelhond door de bus, spiegels onder de bus. Gelukkig zijn er wat Duitse agenten bij, die zijn veel beleefder dan hun Nederlandse collega's. Wat leren die agenten eigenlijk in hun opleiding, behalve opvoedkundig gebabbel, dat hij altijd negeert?

De Nederlandse agenten zijn wantrouwend, omdat de laadruimte vrijwel leeg is. Willem legt weer eens uit, waarom hij in een bestelbus rijdt, waarbij hij expres rechtop blijft staan, zodat hij goed boven de agenten uittorent. Gewone auto's zijn te klein en hebben te weinig binnenruimte voor lange mensen, zoals hij en Igor zijn. In dit ding kunnen ze goed rechtop zitten, wat rugklachten scheelt, vooral op lange ritten. Dan draait hij de situatie om en biedt de agenten verse koffie aan. Hij laat ze de ingebouwde waterkoker zien, waardoor het laatste wantrouwen verdwijnt en deze beroepsmatige houding wordt vervangen door professionele interesse. De agenten hebben alleen thermoskannen bij zich. Willem lacht van binnen wanneer hij weer op de weg zit.

Thuis staat zijn eten in de magnetron klaar. Igor komt bij hem zitten, terwijl Willem eet. Tussen de happen door praten ze elkaar bij over de dag van vandaag. Tijdens de koffie na het eten begint hij over Karin te vertellen.

„Tijdens de lunch stond Karin plotseling voor mijn neus. We zijn aan het einde van de middag naar een wegrestaurant gegaan.“

„Karin? Welke Karin?“

„De Karin, die ons negentien jaar geleden met haar Jeroen op een zijspoor had gerangeerd. Ze willen weer contact.“

„Oh, die Karin. Ik dacht een van je secretaresses. Waarom wil ze ons nu weer kennen?“

„Omdat het blijkbaar gelukt is. Ik schijn de vader te zijn van hun zoon. Hij heet Mark.“

„Scheiße.“

„Hij is al uit de luiers, Igor.“

Igor spreekt uit, wat Willem eerder vandaag al dacht. Toch kan hij het niet laten om zijn man te plagen met zijn eerste reactie, die er hartelijk om lacht, voordat een denkrimpel zich op zijn voorhoofd plooit.

„Waarom komen ze er nu pas mee?“

„Karin beweerde dat ze ons al jaren zoeken, omdat ze ons kwijtgeraakt waren. Ergens geloof ik haar. We hebben ze immers nooit verhuisberichten of iets dergelijks gestuurd.“

„Onzin. Als je echt wilt, dan kun je iemand zo opsporen.“

„Sorry, zo makkelijk is dat niet.“

„Het is ons altijd gelukt... Goed, wil jij weer contact met Karin?“

„Wanneer Mark dat wil. Karin komt nog met een verhaal voor jou. Ik heb haar gezegd, dat ik dit niet kan uitleggen. Hou de mailbox in de gaten.“

„Het kan beter een overtuigend verhaal zijn, Willem.“

Terwijl Igor zijn milde dreigement uitspreekt, laat hij een hand over de bovenbenen van Willem glijden. Willem weet, dat zijn man hem wil beschermen en probeert hem gerust te stellen.

„Ik hoop het, kon het altijd goed vinden met Karin.“

„Ik ben haar echt vergeten.“

„Je hebt haar niet zo lang meegemaakt als ik.“

„Je verdedigt haar nu.“

„Je weet toch, dat ik een zwak voor haar heb.“

„Je bent gewoon te goed voor deze wereld. Heeft ze nog meer over ... Mark verteld?“

„Ze heeft een foto laten zien en zal nog andere foto's sturen. Volgens haar is hij vrolijk, sportief, speelt piano, soms wat lui. Volop vrienden en vriendinnen, waarmee hij de laatste jaren op vakantie is geweest, geen vaste vriendin of vriend. Ze klaagde, dat hij het laatste jaar minder vrolijk is, meer sombere muziek speelt. Hij wil dit jaar met Karin en Jeroen op vakantie, niet met zijn vriendengroep.“

Moeiteloos lepelt Willem op, wat Karin heeft verteld. Igor is nauwelijks onder de indruk.

„Klinkt allemaal normaal voor een jongen van zeventien, achttien.“

„Ja. Ik wil haar een foto van ons tweeën sturen. Waar heb ik dat briefje met haar gegevens nu weer gelaten?“

Igor klapt een laptop open en zoekt een foto. Willem vindt het briefje uiteindelijk terug in zijn borstzak. Vanzelfsprekend is het de laatste plek, waar hij zoekt. Het is al snel duidelijk, wie de meeste foto's maakt. Er zijn nauwelijks foto's van Willem, laat staan van de twee mannen samen. Willem kiest voor de meest recente en verstuurt hem, samen met een link van hun vakantiehuis. Igor kijkt hem aan met vraagtekens in zijn ogen.

„We zijn volgeboekt.“

„Heb ik ook gezegd, desondanks is ze geïnteresseerd.“

„We kunnen de prijzen verhogen. Ben je klaar met eten of wil je nog meer? Het is burenavond en we zijn al laat.“

„Ik heb genoeg gehad, het was lekker. Kan ik daar zo binnenlopen of zal ik nog iets anders aantrekken?“

„Ga maar zo mee, dan is gelijk duidelijk dat je van je werk komt en daarom later bent.“

„Waar zitten we deze keer?“

„Bij de politie.“

Willem grijnst. Een van de directe burens is een echtpaar, dat bij de politie werkt. Vanzelfsprekend is de relatie van de man en vrouw op hun werk begonnen. Eenmaal aangekomen in het huis van de twee beampten krijgen Willem en Igor nauwelijks de kans om de anderen te begroeten. Pjotr vliegt op ze af en begint gelijk te ratelen.

„Jullie raden nooit wat er is gebeurd. Leon en ik zijn samen.“

„Gefeliciteerd. Eindelijk.“

Willem meent wat hij zegt. Pjotr is de zoon van een van de andere burens en net vijftien geworden. Volgens zijn moeder Mariam Stiller draaien Leon en Pjotr al meer dan een jaar om elkaar heen. Ze kennen elkaar het beste van handbal, wat hier in Duitsland een veel grotere sport is dan in Nederland. Pjotr vertelt, hoe hij vanmorgen wakker is gemaakt en alles daarna.

„Ik dacht echt, dat ik droomde.“

Een roos! Blijkbaar is Leon een romanticus.

Een uur later heeft Willem bijna overal een praatje gemaakt met de andere burens, Igor ook. Uiteindelijk blijven ze hangen bij de burens, waar ze het beste mee overweg kunnen. Af en toe kijkt Willem eens naar Pjotr, die nu een spelletje speelt met een paar andere jongens van zijn leeftijd. Pjotr straalt echt, hij heeft de jongen nog nooit zo gelukkig gezien.

Willem herinnert zich goed, hoe slecht de jongen eruit zag, toen ze hem voor het eerst tegenkwamen. Een schuw vogeltje, dat zich probeerde te verstoppen tussen zijn ouders tijdens de maandelijkse avond van de buurt. Het is een van de nieuwe tradities, waarin

Igor en hij zijn meegegaan. Goede burens zijn nu eenmaal meer waard dan verre vrienden. Iedereen weet, wat hij en Igor voor Pjotr hebben gedaan. Er wordt op een positieve manier over hen gesproken. Deze reactie van de omgeving is een van de vele kleine dingen, waarom Igor en hij geen seconde spijt hebben van hun beslissing om te verhuizen. Ze hebben het hier goed getroffen.

9 – ZATERDAG 28 MEI 2011 – MARK

Het is al laat, wanneer Mark de volgende morgen wakker wordt. Thomas slaapt nog. Voorzichtig staat hij op en trekt zijn badjas aan. Desondanks wordt Thomas wakker van zijn bewegingen. Terwijl hij schone kleding uit zijn kast pakt om later aan te trekken, vraagt Thomas hem, of ze de kamerdeur vannacht eigenlijk hebben dichtgedaan. Mark weet het niet zeker. Thomas grijnst.

„Ik hoop, dat je ouders ons niet gezien hebben.“

„Wat zou het? Je hebt hier vaker geslapen. Wil je eerst koffie of eerst naar de badkamer?“

„Koffie graag.“

Mark gooit een badjas naar Thomas.

„Opschieten, wil hier weg, voordat de familie van mijn vader voor de deur staat.“

Beneden zitten zijn ouders aan de ontbijttafel. Met een ‘goedemorgen’ schuiven ze aan. Zijn vader kijkt hem wat langer aan.

„Hebben we iets gemist gisteren?“

„Wat bedoel je?“

Jeroen trekt zijn wenkbrauwen even op.

„Jij en Thomas?“

„Thomas slaapt hier vaker. Wat bedoel je?“

Zijn moeder neemt het over.

„We hoorden gisteravond bij Charlotte al iets.“

Mark zucht. Hier heeft hij helemaal geen zin in.

„Tessa, Bart en ik hebben een grap uitgehaald.“

Zijn vader gelooft hem niet.

„Ik keek vanmorgen in de logeerkamer en daar lag niemand. Daarom ...“

Mark onderbreekt hem direct, hij ziet geen andere uitweg.

„Jullie spullen waren niet opgeruimd, daarom heeft Thomas bij mij op de kamer geslapen. Hou me gewoon aan de afspraken hier.“

Zijn moeder kijkt hem wat langer aan.

„Jullie lagen erg dicht bij elkaar. Het zag er lief uit.“

Mark kijkt opzij naar Thomas, die een grote glimlach laat zien en met nauwelijks merkbare spot in zijn stem reageert.

„Ik ga het niet uitleggen, schat.“

Thomas legt demonstratief een hand op tafel, tussen hun borden in.

„Ik ook niet, lieverd.“

Mark legt zijn hand op die van Thomas. De ogen van zijn vader worden groter.

„Je moeder en ik zouden graag willen weten, of hier nu een potentiële schoonzoon aan tafel zit, of gewoon een vriend, die toevallig is blijven slapen.“

De ogen van zijn ouders zijn nu gericht op hun handen. Hebben ze werkelijk niet door, dat hij en Thomas toneelspelen?

„Jullie zijn werkelijk gek. Als ik ooit, en ik zeg ooit, een vriendin krijg, dan zal ik ervoor zorgen, dat ze hier niet blijft slapen.“

Zijn moeder krijgt als eerste een lachbui, gevolgd door zijn vader. Utlachen klinkt anders, dat weet Mark. Wat is er zo grappig?

„Sorry, Thomas, negeer ze een paar minuten. Ze hebben weer een van hun dagen.“

Als zijn moeder weer is uitgelachen, kijkt ze hem half serieus aan.

„Mark, het spijt me. Het is gewoon te leuk, wat jullie doen.“

Zijn moeder begint weer te lachen, zijn vader probeert wat te zeggen.

„Mark, het kan ons niet schelen, met wie je aankomt.“

Hoeveel jaar heeft hij dat nu al gehoord?

„Krijgen we dat weer. Heb helemaal geen zin in een relatie.“

Met een boos gezicht begint hij te ontbijten. Het kost hem moeite om te blijven zitten. Naast hem begint Thomas in alle rust aan zijn ontbijt. De grijns op het gezicht van zijn logee lijkt er niet meer af te gaan. Zijn ouders kijken met plezier toe, terwijl de broodjes in hun monden verdwijnen. Zijn moeder vertelt nog wat over de bijeenkomst van gisteren overdag, niet omdat het zo interessant is, hoofdzakelijk om de stilte te doorbreken. Haar verhaal gaat grotendeels langs Mark heen. Thomas reageert af en toe met een halfvolle mond.

Na het ontbijt gaat hij zo snel mogelijk naar boven, zich douchen en aankleden. Thomas blijft beneden bij zijn ouders zitten en schenkt zichzelf nog een kop koffie in.

10 – ZATERDAG 28 MEI 2011 – PJOTR

Op zaterdag kan Pjotr niet wachten om te gaan handballen. Hij heeft vandaag gewoon zin om te winnen. Na gisteren kan zijn dag niet meer stuk. In de kleedkamer dwingt hij zichzelf het praatje van de trainer te volgen. Ergens zou hij graag ogen in zijn achterhoofd willen hebben, zodat hij Leon kan zien, die ergens achter hem zit.

De wedstrijd valt onder de streep tegen. Leon kijkt vaker naar hem dan naar de bal, zelfs zo frequent, dat het de trainer opvalt. Nadat Leon door de man werd toegebruld, lukt het zijn vriend om meer aandacht voor het spel te hebben dan voor hem. Uiteindelijk winnen ze, precies zoals Pjotr wil. Na afloop laat Pjotr het verhaal van de trainer langs zich heen waaien. De man klaagt erover, dat de helft van team als een stel oude wijven speelt en de andere helft verliefd is. Hoezo gefeliciteerd met de overwinning?

Na de wedstrijd kan Pjotr niet wachten, totdat Leon naar hem toekomt. Zijn vriend eet eerst thuis en komt daarna bij hem langs, zodat ze de hele middag voor zichzelf hebben. Eindelijk is Leon in zicht. De begroeting bij de keukendeur duurt lekker lang. Pjotr wil Leon vooral vasthouden, die op een gegeven moment hun zoen met een rood hoofd onderbreekt en in zijn oor fluistert.

„Je vader!“

Pjotr lacht.

„Nou en?“

Achter hem hoort hij zijn vader lachen. Dan beseft Pjotr opeens, dat Leon zijn vader nog niet kent en laat hij Leon los, om de twee aan elkaar voor te stellen. Voor Leon is zijn vader Kass. Voor zijn vader is Leon een leuke, spontane jongen. Pjotr wil naar de woonkamer, net zoals zijn zussen dat doen met hun vrienden, en trekt Leon met zich mee naar binnen, waar die netjes op de bank gaat zitten. Pjotr buigt zich voorover en maakt de schoenen van zijn vriend los, die begint te lachen en weer bloost. Zijn moeder kijkt op van haar boek en glimlacht.

„Pjotr, in de keuken staat een fles sap en twee glazen klaar. Lieverd, nog iets ...“

„Wat, mama?“

„Boven zitten we niet in de weg.“

Zijn moeder zegt het met een vrolijk gezicht en begripvolle toon. Pjotr voelt zich een moment heel erg dom, hij heeft er niet eerder aan gedacht. Leon probeert zijn lach in te houden. In de keuken zwaait Pjotr even naar zijn vader in de tuin, voordat hij Leon mee naar boven neemt en daar de deur van zijn kamer open laat staan. Leon neemt nu het initiatief en duwt hem op zijn bed, om direct naast hem te komen liggen. Zijn nieuwe vriend wil vrijwel direct weer opstaan, maar Pjotr houdt hem vast. Leon protesteert.

„Mag die deur dicht?“

„Mijn ouders komen echt niet naar boven.“

„Meen je dat?“

Pjotr knikt.

„Hé, ze vinden het leuk, dat je hier bent. Ze zijn blij met jou. Hebben ze je gezegd, dat je een leuke jongen bent of niet?“

Pjotr ziet Leon slikken en gaat op hem liggen om zich daarna met Leon om te draaien en het dekbed over hen tweeën heen te slaan. Pjotr kijkt omhoog in het gezicht van Leon, die lacht. Hij lacht zo lief, dat zijn buik nog meer kriebelt dan gistermorgen. Wanneer hij lacht, vormen zijn mondhoeken een mooie plooi in zijn gezicht. Ho, stop, Pjotr, je bent en blijft een jongen. Leon steunt op zijn ellebogen en kijkt hem half dromerig, half schuldig aan.

„Ik lig nooit met sokken aan in bed.“

„Oh ja.“

Pjotr gooit het dekbed van zich af en begint zich uit te kleden tot op zijn ondergoed. Leon volgt zijn voorbeeld. Pjotr hangt het shirt van Leon nog netjes op zijn stoel.

„Straks zal ik mijn moeder vragen om je shirt te strijken. Anders gaan ze bij jou thuis nog wat denken.“

Leon zet grote ogen op. Ze kruipen weer terug in bed en onder het dekbed. Na een volgende lange zoen gaat Leon naast hem liggen en fluistert.

„Ik ben, geloof ik, echt verliefd op jou.“

Pjotr grinnikt en kietelt Leon even, die lacht en hem terug kietelt. Hij wil nu genieten, niets zeggen en gewoon lekker met Leon in bed blijven liggen. Dat lukt een tijdje. Eigenlijk een behoorlijk lange tijd. Uiteindelijk draait Leon zich op zijn zij en streelt hem over zijn buik. Met zijn andere hand onder zijn hoofd kijkt zijn nieuwe vriend hem onderzoekend aan.

„Wat is er?“

Leon geeft hem eerst een zoen op zijn wang en fluistert verder.

„Ik vind het lekker zo ... Ken jij veel andere homo's, ik bedoel echt?“

„Twee. Igor en Willem, ze wonen hier verderop. Die twee zijn mijn reserve ouders ... en dit weekend weg, anders had ik je naar ze meegenomen. Ze hebben een heel groot huis, ik kom er graag.“

Leon dwaalt met zijn hand over Pjotr's borstkas. Pjotr weet zijn arm onder Leon's arm door te steken en kan hem nu over zijn rug strelen.

„Reserve ouders?“

„Ja. Ik weet niet hoe ik je dat kan vertellen. Ze zijn een soort van extra papa's voor mij.“

Leon lacht. Pjotr pakt de hand van Leon, die weer wat zegt.

„Het klinkt zo leuk.“

„Ze zijn ook leuk. Nou ja, meestal dan. Hoeveel andere homo's ken jij?“

„Mijn neef en jij. Er zijn nog een paar andere jongens, bijvoorbeeld een jongen uit mijn klas. Alleen weet ik niet zeker of ze homo zijn.“

„Nee, dat vind ik ook jammer, dat je het niet kan zien. Hoe oud is je neef?“

„Bijna een jaar ouder dan ik.“

„Dan is hij ook ouder dan ik, jij en ik schelen een half jaar.“

Leon vertelt meer over zijn neef, Pjotr vertelt meer over Igor en Willem, terwijl ze dicht bij elkaar liggen en hun handen ronddwalen. Pjotr weet niet, hoe lang ze boven zijn, wanneer het geluid van een bel klinkt. Leon schrikt op. Pjotr fluistert.

„Dat is de bel die bij de trap hangt. Mijn vader komt naar boven.“

Leon wil het dekbed openslaan, Pjotr houdt hem tegen.

„Blijven liggen.“

De stem van zijn vader klinkt vanaf bovenaan de trap.

„Leon, je telefoon ging. We hebben niet opgenomen, op het scherm stond Roman.“

„Dat is mijn broer, ik bel hem zo terug.“

„Goed. Kom je beneden of zal ik je telefoon hier laten liggen?“

Pjotr geeft antwoord voor Leon.

„We komen zo naar beneden.“

Zijn vader loopt de trap weer af. Pjotr draait zich naar Leon en fluistert.

„Zie je nou, dat mijn ouders echt niet storen!“

Leon kijkt hem aan met een gelukkig gezicht en geeft hem een zoen. Pjotr streelt over zijn rug.

„Ze kunnen soms net zo lang zeuren tot je boos wordt. Vandaag doen ze net zo als toen de vriend van mijn jongste zus hier de eerste keer bleef logeren.“

Leon kijkt hem met open mond aan.

„Ik wil hier ook blijven slapen, Pjotr.“

11 – ZATERDAG 28 MEI 2011 – THOMAS

Thomas kijkt Mark na, die de woonkamer uitgaat en de trap met zware voetstappen oploopt, terwijl hij zichzelf een volgende kop koffie inschenkt. Zodra het stiller wordt, kijken de ouders van Mark onmiddellijk naar hem. Hij kan de hoop op nieuwe informatie van hun gezicht aflezen. Karin opent de aanval op zijn beschermende muur rond hun zoon.

„Thomas, wat hebben jij en Mark gedaan?“

Thomas kan niet horen, of de vraag een dubbele bodem heeft.

„Niets. Wat bedoel je?“

„Mark kijkt anders uit zijn ogen vandaag.“

„Het is mij niet opgevallen.“

Zijn antwoord is naar waarheid. Jeroen neemt het over.

„Mijn vrouw heeft daar oog voor. Als zij zo iets zegt, dan geloof ik haar direct. We zouden alleen graag willen weten, waar Mark mee zit.“

Makkelijke inkopper.

„Als Mark zwijgt, dan zwijgt hij. Hij heeft mij niets verteld.“

Het blijft stil, wat kan hij nog meer vertellen? Wat iedereen gezien heeft, iets anders schiet hem nu niet te binnen.

„Gisteren is er nog wel iets anders gebeurd. Een van de meisjes probeerde met Mark te flirten. Hij had er geen zin in. Weten jullie, dat als je Eva afwijst, ze tegen iedereen gaat roepen, dat je homo bent? Daarom heeft Mark met Bart en Tessa geknuffeld. Ze willen al het geklets voor blijven en sturen. Als jullie straks boodschappen doen en je hoort iets over Mark, dan weet je, dat het niet waar is.“

Jeroen knikt begripvol, voordat hij reageert.

„De roddels interesseren mij niets. We weten vrij goed, hoe jullie met elkaar omgaan. Alleen ... vanmorgen waren we verward, toen we jullie in bed zagen liggen.“

Gaat het daarover?

„Wat denken jullie zelf?“

„Wat we al zeiden.“

Thomas lacht en denkt na. Hij blijft iets langer zwijgen, dan nodig is. Een manier om zijn woorden goed te kiezen.

„Goed, ik kan me voorstellen, dat jullie dat denken. Het is echt anders, we hebben nog vrij lang met elkaar liggen praten en daarna zijn we in slaap gevallen. Als jullie dat niet geloven, dan vertrouwen jullie Mark niet.“

Aan de overkant van de tafel gaan vier ogen wagenwijd open.

„Als jullie het goed vinden, ga ik me ook eens douchen en aankleden.“

Thomas drinkt snel zijn koffie op. Jeroen en Karin glimlachen en wuiven hem van tafel. De ouders van Mark hebben meer om over na te denken dan om hem andere vragen te stellen.

Boven hoort hij het geluid van stromend water uit de badkamer komen. Hij klopt even op de deur en gaat binnen op een kruk zitten. Mark staat onder de douche en schuift het douchegordijn een beetje opzij.

„Kon je niet wachten?“

„Jawel. Ik moest even weg bij je ouders. Ze hielden pas op, toen ik zei, dat ze jou niet vertrouwen.“

„Doen ze wel. Wil alleen niet, dat ze alles weten.“

„Ze weten nu nog minder dan gisteren. Schiet je op of zal ik op je kamer wachten?“

„Ben bijna klaar.“

De kraan wordt dichtgedraaid, het douchegordijn gaat helemaal open. Thomas geeft een handdoek aan en ze ruilen van plek. Het douchegordijn wordt van binnen bijna dichtgetrokken, terwijl Mark begint zich af te drogen.

„Thomas?“

„Ja?“

„Stond net na te denken. Je bent de eerste, die mij begrijpt zonder woorden.“

„Kom nou. Ik denk gewoon na, over wat ik zie.“

„Het was me tot nu toe niet opgevallen.“

„Het is goed met jou, Mark.“

Thomas steekt zijn hoofd om het douchegordijn.

„Ga je eens aankleden in plaats van na te denken.“

Mark verdwijnt uit de badkamer. Thomas kan het gevoel niet loslaten, dat er meer speelt tussen Mark en zijn ouders. Waarom houden de ouders van Mark zo nadrukkelijk rekening met een schoonzoon? Waarom kan Mark ze niet overtuigen, dat hij meer interesse in meisjes heeft? Het zijn zaken, waar hij zich liever buiten houdt.

Terwijl het water over hem omlaag klettert, probeert Thomas zichzelf te doorgronden. Waarom heeft hij Mark verteld dat hij homo is? Hoe zit het met de jongen, die bij hem op school zit en waar hij vaak samen mee in de bus zit? Wil hij die andere jongen van internet misschien wel ontmoeten? Of is het beter dat contact af te breken, nu hij met Mark ook hierover kan praten?

Na zijn douche maakt hij in sneltreinvaart de badkamer schoon, voordat hij zich afdroogt en aankleedt. Mark wacht op zijn kamer op hem. Beneden zwaait hij even en wenst Karin en Jeroen veel plezier met het bezoek om daarna met Mark mee te gaan. Vanmiddag met iedereen de stad in en daarna zien ze verder, wat de dag brengt.

12 – DINSdag 31 MEI 2011 – MARK

Na het weekend geniet Mark van een rustige dag voor zichzelf, zijn ouders zijn naar hun werk en hij heeft vrij. Vandaag kan hij zich goed uitleven in de tuin en op de piano. Geen

Tessa, die hij tijdens haar zangkunsten begeleidt. Geen Denise, die hem volgt op de gitaar. Geen Bart, die op een saxofoon mee wil blazen. Hij kan spelen, wat hij wil en dat is de beste manier om los te komen van alles.

Ongemerkt is het alweer tijd om te gaan koken. Het is geen hobby van hem, maar een bewezen feit, dat hij de beste kok in huis is. Na het eten is het tijd voor koffie en televisienieuws. Vanavond is er iets met zijn ouders. Op het gezicht van zijn moeder kan hij aflezen, dat een spreekuur in aantocht is. Mark is nieuwsgierig, waar ze deze keer mee komt.

„Mark, heb je tijd voor ons?“

Dit is zeldzaam. Zijn moeder vraagt, of hij met ze wil praten en hij zou niet weten, wat hij heeft gedaan. Normaal valt ze met de deur in huis.

„Wat is er?“

„Ik kwam vrijdag in het zalencentrum een oude vriend van mij tegen. We hebben elkaar bijna negentien jaar niet meer gezien. Komend weekend gaan we bij hem op bezoek en we willen graag, dat je meegaat.“

Gelukkig, het gaat niet om hemzelf.

„Moet ik mee of mag ik mee?“

„Alleen als je zelf wilt.“

Mark wil iets vertellen over zijn plannen voor het weekend. Jammer genoeg is zijn vader sneller.

„Je hoeft nu niet te beslissen. Die oude vriend heet Willem en hij is – dit is veel moeilijker dan ik dacht – Willem is speciaal voor ons.“

Mark is verbaasd. Zijn vader vindt iets moeilijk? Waarom heeft hij de naam Willem nooit eerder gehoord? Waar hebben ze het over? Zijn moeder vertelt verder.

„Toen ik je vader leerde kennen, wisten we al snel, dat we met elkaar verder wilden. We hebben het toen ook over kinderen gehad. We zouden geen kinderen kunnen krijgen, niet op de normale manier. Je vader is onvruchtbaar.“

De deur is in huis gevallen. Moment.

„Maar ... maar hoe is het dan gelukt om van mij zwanger te worden?“

Zijn moeder kijkt naar vader, die aarzelt, voordat het antwoord komt.

„Willem heeft een beetje geholpen.“

Mark schrikt en zijn stem klinkt rauw, fel.

„Je liegt.“

Zijn moeder glimlacht en streelt zijn aura.

„Het is waar. Willem is je biologische vader.“

Mark hapt naar adem. Dit kan niet waar zijn. De stem van zijn moeder dringt op zijn best half door.

„Het spijt ons, we hadden je dit veel eerder willen vertellen.“

Ze meent het nog ook. Hoe lang al?

„Waarom hebben jullie dat dan niet gedaan?“

Zijn ogen worden vochtig.

„We zijn Willem uit het oog verloren.“

De ogen van zijn vader bevestigen, wat zijn moeder zegt.

„Wat is dat voor onzin?“

Zijn moeder lacht, deze keer een lach van herkenning.

„Dat zei Willem ook. Hij vond ook, dat we je het jaren geleden al hadden moeten vertellen. We hebben dat niet eerder gedaan, omdat we geen contact meer hadden. Jij zou hem gaan zoeken totdat je ...“

Mark hoort niets meer.

Hij staart voor zich uit.

De wereld trekt in vage grijstinten aan hem voorbij.

Hij is verlamd.

Waarom zijn zijn ouders zo ... beslist hierover?

Mark voelt zich verdoofd.

Wie is hij?

Zijn linkerhand begint te trillen.

Het kost moeite om te ademen.

Het kan niet waar zijn.

Iedereen vindt, dat hij op zijn vader lijkt.

Het klopt niet.

Zijn vader, die nu zegt niet zijn vader te zijn en die toch zijn vader is.

Het kan gewoonweg niet waar zijn.

Het moet een vergissing zijn.

Anders kan het niet zijn.

De hand van zijn moeder op zijn schouder haalt hem uit zijn kolkende gedachten. Haar ogen en stem voelen nu aan als een beschermengel.

„We laten het vanavond hierbij. Komend weekend gaan we bij Willem en Igor op bezoek. Ze wonen tegenwoordig in Duitsland. Jullie kunnen dan zelf kennismaken. We willen graag, dat jullie elkaar ontmoeten.“

Mark voelt zich aangeschoten wild.

13 – VRIJDAG 3 JUNI 2011 – WILLEM

Willem wordt deze vrijdag iets na vijf uur wakker. Zoals vrijwel elke werkdag kan hij de wekker uitdoen, voordat het alarm is afgegaan. Nog slaapdronken begint hij aan het ochtendritueel. Eerst kijken aan welke kant hij uit hun bed kan stappen. Op sommige dagen slapen hun beide poezen op de vloer naast hun bed, precies op de plek, waar zijn voeten normaal het tapijt raken. Vandaag is het weer zo'n dag. Willem klimt via het voeteneinde uit bed en wandelt naar de keuken om daar eerst de koffiemachine aan te zetten en als tweede goede daad van de dag de etensbakken van de beesten te vullen. De volgende halte op zijn ochtendtoer is de technische ruimte om te zien of alle apparatuur goed werkt. Willem beëindigt zijn eerste ronde in de badkamer. Onder de douche voelt hij opeens de warme handen van Igor over zijn rug glijden. Waarom alleen douchen als samen douchen prettiger is?

Tien minuten later zit Willem met koffie aan de keukentafel en een van de poezen klemvast op schoot. Igor zit aan de andere kant, ook met een harig monster op schoot en zijn handen om een mok koffie. De laptops staan aan. Op de een loopt het buitenlands nieuws van gisteravond laat en op de ander stromen de nieuwe berichten binnen.

Karin en Jeroen hebben een volgend bericht gestuurd. Willem weet niet goed, wat hij ervan zal denken. Hij waardeert het weliswaar, dat Karin en Jeroen ze goed op de hoogte houden, aan de andere kant vindt hij het ook opdringerig. Daarom houdt hij zijn antwoorden kort en zakelijk.

Sinds dinsdagavond weet Mark van zijn bestaan. Karin en Jeroen maken zich zorgen over de reactie van de jongen op het nieuws. Na de eerste schrik is Mark er niet meer op teruggekomen en zijn eigen gang gegaan. Willem en Igor denken, dat Karin en Jeroen overbezorgd zijn.

Het bericht van deze morgen is slechts een paar regels lang. Mark neemt nog iemand mee. Willem beantwoordt het bericht van Karin in twee woorden: nema problema. Hij denkt nog even na en vraagt Karin om zijn en Igor's adres en telefoonnummers aan de ouders van de gelukkige door te geven en om hen de volledige naam en het adres van wie er ook meekomt, door te geven. Daarna legt hij een notitie klaar voor de schoonmaakster om twee logeerkamers gereed te maken. Zijn voorgevoel geeft dit getal aan, meer is overbodig. Igor bekijkt de meegestuurde foto van Mark.

„Het is absoluut een mooie jongen.“

Het antwoord van Willem bestaat uit een verlegen gezicht. Ze vervolgen hun ochtendroutine. Willem vertrekt om kwart over zes naar zijn werk, Igor volgt een klein uur later, nadat hij al een deel van het avondeten heeft voorbereid.

Op zijn werk heeft Willem niet te klagen over afleiding. Het is een leuke week, waarin alles anders komt dan verwacht en hij volop mag improviseren. Ook vandaag sluit hij zijn werkdag af door een kwartiertje napraten met zijn collega van personeelszaken in het restaurant. Deze vijftien minuten koesteren de beide managers. Het zorgt ervoor, dat ze allebei met een helder hoofd terug naar huis rijden.

Rond kwart over zeven 's avonds is hij weer thuis en vindt hij Igor in de keuken samen met Pjotr, die wat in de krant bladert. Willem krijgt nauwelijks de kans om Igor te begroeten, Pjotr brandt gelijk los over Leon. Waar het hart van vol is, loopt de mond van over. Zo te horen zijn er twee jongens heel gelukkig met elkaar. Eindelijk mag Igor ook iets zeggen.

„Pjotr en ik hebben al gegeten. Zijn ouders gaan vanavond uit en wij zijn de oppas van dienst. Karin is onderweg hier naar toe met haar mannen.“

Willem weet genoeg, Igor vangt alles en iedereen op. Hij loopt naar het fornuis en schept voor zichzelf een bord vol. Het eten is nog warm genoeg, het hoeft niet extra door de magnetron om goed te smaken.

Tegen acht uur staat Karin voor de deur. Willem wijst haar waar ze de auto kan parkeren. Wanneer haar mannen uitstappen, geeft Mark hem een hand, doet een stap achteruit en zuigt de eerste indrukken in zich op. De blik in zijn ogen wordt steeds vreemder. Bijna smachtend, zou Igor zeggen. De gedachte schiet als een bliksem door zijn hoofd.

„Dus jij bent ...“

„... Willem.“

De ogen van de jongen brengen Willem in verwarring. Zijn hart zegt hem, dat hij de jongen in zijn armen wil nemen, elke centimeter van hem bekijken, aftasten, ruiken, misschien zelfs voelen of luisteren. Zijn verstand protesteert uit alle macht hiertegen. Wanneer de vier naar binnen lopen, valt Willem op, dat Mark aarzelt om langs zijn bestelbus te lopen en iets met zijn linkerbeen trekt. Een andere jongen loopt vlak achter hem en die zorgt ervoor, dat Mark doorloopt. In de keuken volgt een uitgebreidere kennismakingsronde. De tweede jongen heet Thomas.

In de keuken zitten de vier gasten al snel achter hun avondeten. Pjotr heeft moeite om het Nederlands te verstaan en verdwijnt naar de woonkamer om televisie te kijken. Willem denkt, dat hij met Leon wil bellen. Na het eten volgt een snelle rondleiding door hun huis, waarbij de bagage op de logeerkamers achterblijft. Jeroen is onder de indruk.

„Jullie hebben veel ruimte.“

Igor glimlacht.

„Alles gelijkvloers en we stoten nergens ons hoofd, dat vind ik de grootste voordelen hier.“

„Hoe zijn jullie hier terechtgekomen?“

Karin vraagt na.

„We zijn meeverhuisd met mijn werk. Ik ben productie leider bij een machinebouwer. Wat doen jullie?“

„Ik ben directeur van een basisschool.“

„Netwerkbeheerder bij een energiebedrijf. Stroomtransport.“

„Kortom, we geven alle vier leiding aan anderen?“

De bescheiden glimlach van Jeroen als reactie op de suggestie van Igor vat Willem op als een bevestiging. Een van de poezen steekt haar kop door het kattenluik. Het beest reageert nieuwsgierig op het bezoek. Voor Willem is dit een signaal, dat iedereen welkom is, hij heeft het al anders meegemaakt. Mark blijft Willem met een vreemde blik aankijken, tegelijk begint hij mee te praten.

„Onze laatste kater is drie jaar geleden gestorven.“

„Jullie hadden een rode en een grijze kater?“

„Ja. Hoe weet je dat?“

„Die heb ik nog als kleine katers gezien.“

„Apart. Igor, hoor ik het goed, dat jij een buitenlands accent hebt?“

„Ja, ik kom oorspronkelijk uit voormalig Joegoslavië.“

„Je spreekt heel goed Nederlands en Duits.“

Igor glimlacht. In zijn ogen is zijn trots duidelijk zichtbaar. Zelfs al heeft hij dit compliment ontelbare keren gehoord, het raakt hem nog steeds. Willem weet hoeveel moeite Igor er voor doet. Overal in huis slingeren de woordenboeken rond. Mark ratelt verder en lijkt behoorlijk nerveus te zijn.

„Mag ik alles vragen? Hoe lang ben je hier, hoe kennen jullie elkaar?“

„Ik ben voor de oorlog in mijn land gevlucht en in Nederland terechtgekomen. Een paar maanden later ben ik Willem tegengekomen.“

Igor ziet, dat Mark niet goed weet wat hij kan vragen. Het is duidelijk niet het antwoord, wat hij had verwacht. Willem neemt het over en vertelt de gasten over de eerste opvang in Nederland en het heen en weer reizen, omdat Igor iedere keer verhuisde naar een

ander opvangcentrum, over de slopende onzekerheid tijdens het wachten op de verblijfsvergunning en de vreugde, toen eindelijk de erkenning als politiek vluchteling erdoor kwam en daarmee een permanente verblijfsvergunning, snel gevolgd door een Nederlands paspoort. Daar wil Mark meer van weten.

„Hoe snel krijg je een paspoort?“

Willem lacht kort en krachtig.

„Dat ging een stuk sneller dan de erkenning als vluchteling. Vierenhalf jaar voor de verblijfsvergunning tegenover een maand voor een tweede paspoort.“

„Tweede?“

„Ja, we hebben meer nationaliteiten.“

Igor is tussendoor even weggegaan om een oude krant op te halen, waar hij een pagina uit opdiept met een artikel van Igor en Willem, inclusief bijpassende foto. Terug in de keuken vertelt Igor verder.

„We willen onze nationaliteiten niet kwijt. Als er weer ergens oorlog uitbreekt, dan kunnen we tenminste makkelijk vertrekken. Dit artikel wilde ik je laten lezen. Het is in de krant gekomen, vrij kort nadat de vrede is getekend, eigenlijk meer een afgedwongen wapenstilstand dan echte vrede. We hebben achteraf begrepen, dat dit artikel ervoor heeft gezorgd, dat de eerste golf vluchtelingen uit voormalig Joegoslavië in Nederland mocht blijven. Pas jaren later kwam het latente racisme in Nederland meer aan de oppervlakte en werd iedereen weggestuurd, omdat het veilig zou zijn.“

Mark en Thomas lezen en luisteren tegelijk. Willem neemt het weer over.

„Zoals de broer van een vriend van ons. Hij is veel later gevlucht. Op dat moment was de hele wetgeving voor vluchtelingen al veel harder dan in de jaren daarvoor. Die man is op een ochtend uit zijn bed gehaald en met zijn hele gezin teruggestuurd. Twee maanden later zijn ze vermoord. Ik hoop, dat jullie ons cynisme ons niet kwalijk nemen, in onze ogen ziet een beschaafd land er anders uit.“

Het blijft even stil, totdat Jeroen met Igor het gesprek weer oppakt.

„Hoe is jouw familie de oorlog doorgekomen?“

Igor krijgt vochtige ogen. Dat is voor Willem aanleiding alleen de basisfeiten te vertellen.

„Zijn moeder heeft vrijwel iedereen veilig er doorheen kunnen loodsen. Alleen twee van zijn broers hebben het niet overleefd en zijn familie woont nu verspreid over negen landen.“

Willem heeft zijn hand op de schouder van Igor gelegd, die vanzelf doorpraat.

„Tegenwoordig gaan nog steeds mensen daar weg. Ze worden gedwongen te verhuizen of ze vertrekken, omdat ze geen toekomst hebben. Het is nog altijd niet stabiel. We denken, dat het nog zeker een generatie duurt, voordat de situatie echt verbetert.“

Karin spreekt haar verbazing uit.

„Wat praten jullie er makkelijk over.“

„We vertellen alleen de hoofdlijnen. Als je echt er meer van wilt weten, kun je het beste daarheen gaan en alles met eigen ogen bekijken.“

Mark heeft een andere vraag voor Igor.

„Jullie hadden het net alleen over jouw moeder. Waar is je vader?“

„Ik heb mijn vader nooit gekend. Hij is overleden, toen ik anderhalf was. Mijn moeder heeft ons alleen grootgebracht.“

Mark knikt begrijpend. Igor glimlacht, waarmee hij Willem duidelijk maakt te zwijgen. Die is het met hem eens, niet iedereen hoeft alles te weten en de met mysteries omgeven moord op zijn schoonvader is daar een voorbeeld van. Mark heeft tussendoor samen met Thomas het artikel uitgelezen en geeft de krantenpagina door aan Jeroen en Karin, die nu beginnen te lezen. Mark vat het samen.

„Het is lastige tekst, dat artikel van jullie, tegelijk enorm goed geschreven. Begrijp jullie houding nu beter.“

„Dank je. Ander onderwerp, bijvoorbeeld je vaders?“

Mark neemt het voorstel van Igor met beide handen aan en begint direct Willem uit te horen.

„Hoe hebben mijn moeder en jij elkaar ontmoet?“

„Je moeder en je opa hebben een zomer bij ons gekampeerd. Het klikte tussen ons.“

„Vakantieliefde?“

Willem en Karin lachen tegelijk. De moeder draait zich naar haar zoon.

„Ik ben later nog een blauwe maandag verliefd geweest op Willem.“

„Ik twijfel daar nog steeds aan. Ik denk, dat je warmte voor verliefdheid hebt aangezien.“

„Hoe zit het dan?“

Zodra Willem is uitgelachen, krijgt Mark antwoord.

„Die eerste vakantie was het begin van een goede vriendschap. We hebben elkaar opgevangen, toen we het nodig hadden. Als er nieuws was, belden we elkaar als eerste.“

„Mijn vader, sorry, bedoel ...“

„Zullen we afspreken, dat ik Willem ben en Jeroen je vader is? Je vader was de eerste vriend, die echt naar Karin kon luisteren, die je moeder wilde, zoals ze was en naar mijn idee nog steeds is. Je vader is over zijn eigen schaduw gesprongen voor haar. Je moeder is zijn rots in de branding.“

Jeroen heeft een trotse blik in zijn ogen, valt Willem op, en Mark eerder een verbaasde gezichtsuitdrukking.

„Vind het ergens raar om jullie zo bij elkaar te zien zitten. Heb je nooit eerder gezien, pas deze week over je gehoord en opeens gaan we bij je op bezoek en jullie gaan heel vertrouwd met elkaar om.“

„Je moeder en ik hebben een verleden, dat vergeet je niet zomaar.“

„Waarom zijn mijn ouders en jij elkaar uit het oog verloren?“

Jeroen wil antwoord geven maar Igor steekt zijn hand op. De beweging zorgt ervoor, dat Willem onverstoorbaar verder kan praten, met de intonatie van een nieuwslezer.

„De familie van je vader heeft druk uitgeoefend.“

„Nee, hè, toch niet alweer?“

Deze reactie van Mark verrast Willem.

„Hoe bedoel je dat?“

„Ze zijn wereldvreemd en proberen ons iedere keer hun mening op te dringen.“

Jeroen en Karin lachen, de lach echoot na in de stem van Jeroen.

„Mark heeft al jaren zijn eigen mening over mijn familie.“

„Is toch zo? Begrijp niet, waarom ze nog zo vaak langskomen.“

Willem heeft ondertussen na kunnen denken over een reactie.

„Ik ken de familie van Jeroen nauwelijks. Ergens vind ik het verkeerd om de familie van je vader helemaal de schuld te geven. Ik geloof echt, dat zij ervoor gezorgd hebben, dat het stil werd, alleen zijn je ouders – en wij ook – vergeten om onze nieuwe adressen door te geven na elke verhuizing. Daardoor heeft het langer geduurd om elkaar terug te vinden.“

„Wist jij dan van mij af?“

„Nee. Ik weet niet, of ik het zo zeggen mag, jij bent zonder twijfel de mooiste verrassing in ons leven.“

„Ons?“

„Igor en ik zijn getrouwd. Met elkaar.“

Thomas luistert geïnteresseerd mee. Mark kijkt zijn moeder en Jeroen verwijtend aan.

„Dat hadden jullie mij best kunnen vertellen.“

Willem neemt ze in bescherming.

„Misschien vonden je ouders het beter, wanneer je het van ons zou horen. Wat vind je zelf van het nieuws over je vader?“

„Geloofde het eerst niet. Heb zo vaak gehoord, dat we op elkaar lijken, bedoel Jeroen en mijzelf, en opeens is dat allemaal niet waar. Hoe zeg je dat ... alsof de bodem opeens onder je voeten verdwijnt. Bungee jumpen zonder elastiek. Ze hadden het mij veel eerder moeten vertellen.“

Mark balt zijn vuist, terwijl hij de laatste woorden uitspreekt. Karin en Jeroen kijken verbaasd naar Mark en Willem, die begrijpt, dat Mark nu via hem zijn ouders aanspreekt. Karin reageert met spijt in haar stem.

„Achteraf gezien heb je gelijk, Mark. We kunnen het niet meer veranderen.“

Willem vult haar aan.

„Ik heb vorige week hetzelfde tegen je moeder gezegd. Probeer je er overheen te zetten. Niemand wordt er gelukkig van, wanneer we in verwijten blijven hangen.“

Mark zucht, kijkt een beetje teleurgesteld en Willem wil hem vrolijker zien.

„Als ik heel eerlijk ben, dan heb je op het eerste gezicht veel van Jeroen. Alleen de lengte klopt niet, jij bent veel langer dan je ouders. Hebben jullie nooit vragen gekregen, Jeroen?“

„Nee, nooit.“

„Dat verklaart veel.“

Opeens verandert de blik in Mark's ogen weer, terwijl hij Willem aankijkt. De jongen kijkt inmiddels vrolijker, bezorgt hem tegelijk een ongemakkelijk gevoel met aparte kriebels in zijn buik. Wat doet de jongen met hem? Of wat doet hij met de jongen? Mark praat weer verder.

„Weet je, wat ik niet begrijp? Mijn vader zegt, dat hij onvruchtbaar is. Heb op internet gezocht, er zijn best behandelingen mogelijk.“

Willem let erop, dat hij zijn kalmerende, rustige toon vasthoudt. Hij heeft geen zin hier een ruzie tussen de ouders en de zoon aan te moedigen.

„Al die behandelingen zijn in het ziekenhuis. Voor je ouders was dat een te grote stap. Jeroen kwam op het idee om mij te vragen.“

„Dat hebben ze niet verteld.“

Deze keer klinkt er geen verwijt in zijn stem door, de verbazing overheerst. Jeroen en Karin houden zich stil en laten het aan Willem over.

„Het hele verhaal is veel ingewikkelder. Als je moeder het goed vindt, dan wil ik de essentie vertellen.“

Willem kijkt Karin indringend aan, die voorzichtig knikt en opstaat.

„Je mag alles vertellen, Willem. Als je het niet erg vindt, dan laat ik jouw verhaal over ons aan mij voorbijgaan.“

„Prima, Karin. Ik zal het netjes houden.“

De twee knipogen naar elkaar, tot verwondering van de anderen.

„Dank je. Ik ga Pjotr in de woonkamer gezelschap houden, eens kijken hoe goed mijn Duits nog is.“

„Hij heeft ook Nederlands op school. Je kunt oefenen met hem.“

Igor tipt Karin. Mark kijkt naar zijn vader, nadat zijn moeder met de krant richting woonkamer is verdwenen.

„Wil je niet meegaan?“

Jeroen zwijgt even, de vraag overvalt hem en Willem schiet te hulp.

„Je vader zit hier prima. Ik weet alleen niet, of jij, Thomas, alles wilt weten.“

Thomas heeft zich tot nu stil gehouden. Willem ziet aan het gezicht van Mark, dat de andere jongen niet voor niets dit weekend erbij is. Thomas bevestigt zijn idee.

„Mark heeft mij gevraagd om mee te komen. Ik laat alles op mij af komen.“

„Goede instelling. Thomas. Ik geloof, dat ik het niet hoeft te zeggen, voor de volledigheid doe ik het. Ik en Karin willen niet, dat je anderen iets vertelt, over wat je hier hoort.“

„Geen probleem.“

„Dank je. Waar waren we eigenlijk gebleven?“

„Als ik je goed begrijp, wil je Mark vertellen, waarom jij zijn vader bent.“

Thomas heeft de opzet van Willem door. Zijn eerste indruk van de jongen klopt. Het is een jongeman die de wereld eerst bekijkt en daarna pas een mening heeft. Mark gaat tegen Thomas aanzitten, duidelijk om zichzelf een houding te geven, misschien ook om Jeroen uit te dagen. Had Karin niet gezegd, dat ze fysiek met elkaar omgingen? Willem zucht even.

„Ja ... Ik zoek naar een begin ... Je mag alles vragen, zeker als ik niet duidelijk genoeg ben. Wat weet je van de familie van je moeder, Mark?“

„Mijn grootouders heb ik nooit gekend. Mijn opa is overleden, voordat ik geboren werd en mijn oma toen ik klein was.“

„Je oom, de broer van je moeder?“

„Die komt af en toe langs. Vind hem een beetje saai en mijn nichtjes zijn nog erg klein.“

Jeroen kan zijn commentaar niet langer voor zich houden.

„Bedankt, Mark.“

„Het is toch zo?“

Willem negeert de plaagstoten van Mark en Jeroen.

„Dan kan ik beter bij het begin beginnen en het wordt een lang verhaal. Ik heb je moeder leren kennen, toen zij en je opa drie weken bij ons hebben gekampeerd. Je moeder en ik

waren toen twaalf of dertien, we schelen vier dagen. Indertijd hadden wij in de zomermaanden altijd kampeeders op het terrein.“

„Terrein?“

Thomas vraagt na en Willem begrijpt, dat hij te snel gaat.

„Ik ben op een landgoed opgegroeid. Mijn ouders hebben het vijftien jaar geleden verkocht. Dat is verder niet zo spannend. Voor je moeder was het de eerste vakantie na de scheiding van je oma en opa. Tussen je moeder en mij klikte het vanaf de eerste dag. Ik denk ook, omdat ik direct heb gezegd, dat ik geen verkering of zoiets wilde. We hebben die drie weken heel veel met elkaar opgetrokken. Iedereen dacht ook, dat we iets met elkaar hadden, we hebben de grootste lol gehad door te doen alsof.“

„Dat doe ik soms met Thomas, Tessa, Denise en Bart, zodat de rest weer wat te kletsen heeft.“

„Wie zijn ... Tessa, Denise en Bart?“

Willem hoort deze namen voor het eerst van Mark.

„Goede vrienden, net zoals Thomas.“

„Voel jij je op je gemak bij de anderen?“

„Helemaal.“

„Zo was het ook tussen je moeder en mij. Je moeder baalde er enorm van, dat ze met je opa op vakantie moest en niet met haar broer, je oom op vakantie mocht. We hebben drie weken lang de werkelijkheid achter ons gelaten. Het was voor ons echt vakantie ... Alleen je opa reageerde anders dan de rest. De meeste vaders reageren bezorgd wanneer een jongen met hun dochter omgaat.“

Mark grijnst. Willem denkt, dat hij al ervaring heeft met dochters van beschermende vaders. Jeroen trekt een wenkbrauw op en Willem beseft, dat Karin haar man lang niet alles heeft verteld. Hij gaat verder.

„Je opa was niet echt bezorgd. In mijn ogen was hij eerder jaloers, al probeerde hij, dat te verbergen. In het begin was het niet zo duidelijk. Ik wist, dat er iets met hem was, mijn alarm sloeg aan bij hem.“

Mark onderbreekt hem.

„Alarm?“

„Ik heb er geen betere omschrijving voor, sorry.“

Igor komt hem te hulp.

„Ik weet ook niet, hoe Willem dat doet. Hij herkent foute mensen op kilometers afstand.“

Willem glimlacht.

„Daarom heb ik vanaf de eerste dag op je opa gelet, gewoon nieuwsgierigheid van mij. Ik zag bijvoorbeeld je opa 's avonds laat veel lege flessen wegbrengen. Zo kwam ik erachter, dat hij aan de drank was, al waren er volgens je moeder periodes, dat hij niet dronk. Je opa had altijd een eigen thermosfles bij zich met thee of koffie erin, niemand anders mocht ervan drinken. Dat was een van zijn vele trucs om zijn drankgebruik te verbergen.“

Thomas breekt in met een andere vraag.

„Was de drank ook de reden voor de scheiding van zijn opa en oma?“